

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: kamervraag Bergermeer
Datum: woensdag 23 maart 2022 14:44:56
Bijlagen: [image001.png](#)

Hi 5.1.2.e,

In deze vorm is dit een antwoord waar ook onze juristen prima mee kunnen leven

5.1.2.e

From: 5.1.2.e @minezk.nl>
Sent: woensdag 23 maart 2022 13:38
To: 5.1.2.e @ebn.nl>
Subject: RE: kamervraag Bergermeer

Ha 5.1.2.e

Aan het antwoord wordt nog een beetje geknutseld, maar dit is wat we tot nu toe hebben opgeschreven:

1. Klopt het dat het feit dat het Russische staatsbedrijf Gazprom geen gebruik maakte van zijn 40 prcent gebruiksrecht van de Gasopslag Bergermeer, onze gasleveringszekerheid in gevaar brengt? Klopt het dat door deze samenwerkingsconstructie met Gazprom er mogelijk ook Europees/Nederlands geld via deze opslag naar Poetin stroomt?

5.2.1

[Redacted content]

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @ebn.nl>
Verzonden: woensdag 23 maart 2022 13:24
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: kamervraag Bergermeer

Hi 5.1.2.e

Heb jij voor mij in exacte woorden de betreffende kamervraag? Dan werken wij aan een

antwoord waar jullie wat mee zouden moeten kunnen. Een meeting is denk ik niet meer nodig.

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: woensdag 23 maart 2022 09:44
To: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>
Subject: FW: kamervraag Bergermeer

Dag 5.1.2.e,

Het spijt me. Ik had je gisteren nog onderstaande informatie willen sturen, toen ik zag dat het debat al gaande was.

Het staat er een beetje cryptisch omdat we nog altijd gebonden zijn aan confidentialiteit, maar onderstaande quote in rood zou moeten kunnen. Gazprom heeft vorig jaar dus niets verdiend aan Bergermeer.

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: dinsdag 22 maart 2022 21:40
To: 5.1.2.e <[redacted]@ebn.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@ebn.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@ebn.nl>
Cc: 5.1.2.e <[redacted]@ebn.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@ebn.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@ebn.nl>
Subject: kamervraag Bergermeer

5.1.2.e

Ik kreeg van 5.1.2.e een verzoek om op de kamervraag te reageren over hoe veel winst Gazprom heeft behaald uit Bergermeer. zie onder

Volgens mij kan dit. 5.2.1

Bovendien is na te gaan dat bijna niemand de opslag gevuld heeft.

5.2.1. Vindplaats: <https://www.rijksoverhe.d.nl/documenten/kamerstukken/2022/04/22/antwoorden-op-kamervragen-over-de-gasopslag-in-bergermeer>

Best regards,

5.1.2.e

Tel: +31 6 5.1.2.e

EBN B.V. Daalsesingel 1, 3511 SV Utrecht. Registered office: Utrecht 14026250. VAT NL001726614B01. This e-mail and any attachments are strictly confidential and may be legally privileged. If you are not the intended recipient, please inform the sender 5.1.2.e@ebn.nl immediately, do not copy or retain this e-mail, use its contents or disclose them to any unauthorized third party without consent.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 4 april 2022 18:51
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: [Graag akkoord voor 20:00u]: Slides gasopslag
Bijlagen: 220404 - AEP - Slides vulling gasopslagen - v4.pptx

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zie bijgaand de conceptslides voor MKE en Stas-KE. Ik zal het nog even in een fraaier jasje steken, maar dit moet het voor nu even zijn denk ik. Ik heb dit parallel nog even naar adviseurs Kyos gestuurd.

Zijn jullie akkoord/hebben jullie nog opmerkingen? Het moet rond de klok van 20:00u naar BBR (want dan kan stas-KE het vanavond nog lezen).

Dank en groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
Directie Algemene Economische Politiek
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 april 2022 08:52
Aan: 5.1.2.e
5.1.2.e@kyos.com
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Slides maatregelen gasopslag voor MKE + SMB
Bijlagen: 220404 - AEP - Slides maatregelen vulling gasopslagen - v7.pptx; Kyos gasopslag vulverplichting - 20220403b.pptx

Allen,

Ter info de presentaties zoals deze zijn gedeeld met bewindspersonen. Overleg is waarschijnlijk vanmiddag, ik houd je op de hoogte daarover 5.1.2.e

Groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: maandag 4 april 2022 21:19
To: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Cc: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Subject: Slides maatregelen gasopslag voor MKE + SMB

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zie bijgaand voor MKE en SMB:

- Onze slides (1ste mail bijlage), deze kunnen we morgen doornemen wanneer het uitkomt;
- Annex die ter info is (bevat het werk van de externe adviseur die EZK helpt in dezen).

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
Directie Algemene Economische Politiek
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
5.1.2.e
@minezk.nl

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

3a

3 April 2022

Gasopslag vulverplichting SY2022

www.kyos.com, +31 (0)23 5.1.2.e

5.1.2.e en 5.1.2.e

Achtergrond

- Nederlandse gasopslagen moeten goed worden gevuld tot aan de winter:
 - In het belang van de leveringszekerheid
 - Uit strategisch oogpunt vanwege de gespannen situatie met Rusland als gevolg van de oorlog in Oekraïne
- In het regeerakkoord is opgenomen dat er verplichte vulpercentages voor gasopslagen moeten komen [1].
- Op 8 maart 2022 heeft de EC een voorstel aangekondigd voor verplichte vulling van gasopslagen in de EU, tot en met einde van het winterseizoen [2].
- Op 23 maart 2022 heeft de EC haar voorstel gepresenteerd[3], bestaande uit een verplichting om de gasopslagen op het grondgebied van de lidstaten per 1 november 2022 voor 80% gevuld te hebben. Vanaf 2023 geldt in beginsel een verplichting van 90%. In het voorstel zijn ook tussentijdse doelen opgenomen per lidstaat (zie tabel voor NL). In het voorstel wordt de aan de lidstaat gelaten op welke wijze het invulling geeft aan deze verplichting.

Jaar	1/2	1/5	1/7	1/8	1/9	1/10	1/11
2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	60%	67%	73%	80%
v.a. 2023	38%	27%	48%	n.v.t.	69%	n.v.t.	90%

[1] <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/01/10/coalitieakkoord-omzien-naar-elkaar-vooruitkijken-naar-de-toekomst>, p. 12.

[2] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2022%3A108%3AFIN>.

[3] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1936.

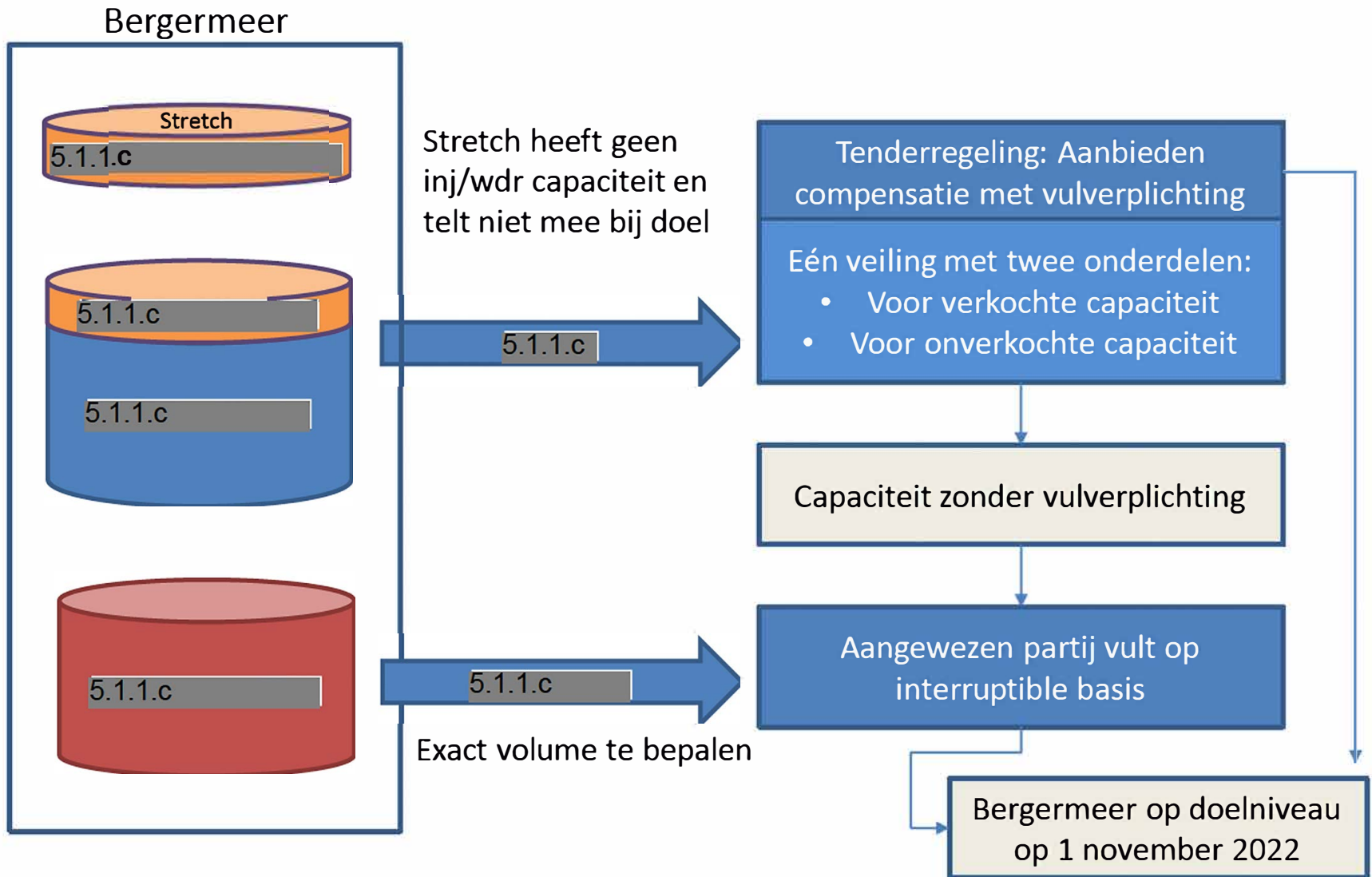
Doelstellingen

- De gekozen opties moeten met grote zekerheid leiden tot het doelniveau.
- De doel voor Bergermeer kan afgeleid worden uit de vulgraden van de andere bergingen en het doel van 80% op 1 november 2022.
 - Grijpskerk zal op 1 oktober 2022 vol zijn, maar op 1 november 2022 nog maar 63% vanwege conversie naar L-gas. Doel Bergermeer wordt dan 40.6 TWh (1^e tabel).
 - Als Grijpskerk toch beschouwd mag worden als 100% vol, dan is doel 30.5 TWh (2^e tabel).
- Omdat het vullen van de opslag minimaal 4 maanden duurt (inclusief onderhoud), moeten de gekozen opties snel inzetbaar te zijn.
- Marktwerking moet zo min mogelijk worden verstoord en vrije toegang tot de berging geborgd.
- De kosten en risico's voor de overheid (belastingbetaler) moeten zo laag mogelijk zijn.
- De gekozen opties moeten aanvaardbaar zijn voor marktpartijen, en grote winsten voorkomen.
- De gekozen opties moeten werkbaar zijn voor Taqa.

	Capaciteit bcm	Doel % 1-Nov-22	Doel bcm	
Norg	6.0	80%	4.8	
Grijpskerk	2.4	63%	1.5	
Alkmaar	0.5	100%	0.5	
Bergermeer	4.1	88%	3.6	40.6
Totaal	13.0	80%	10.4	

	Capaciteit bcm	Doel % 1-Nov-22	Doel bcm	Doel TWh
Norg	6.0	80%	4.8	
Grijpskerk	2.4	100%	2.4	
Alkmaar	0.5	100%	0.5	
Bergermeer	4.1	66%	2.7	30.5
Totaal	13.0	80%	10.4	

Grafisch – voorgestelde oplossingen

Samenvatting – voorgestelde oplossingen

A. Verkochte capaciteit (~5.1.1.c):

- Het is niet wenselijk om bestaande contracten open te breken
- Compensatie is nodig om te zorgen dat capaciteitshouders vullen en/of bestaande volumes in de opslag houden tot 1 november
- Compensatie = Index + C, waarbij Index = gemiddelde DA-Q1 spread over de periode van begin mei tot 1 november
- Compensatie over vulstand per 1 november als Index + C positief is
- Compensatie ook over gas dat nu in opslag zit, omdat dit anders waarschijnlijk in mei 2022 (hoge forward prijs) geleegd wordt
- Het niveau van C wordt via een efficiënte veiling bepaald:
 - Iedere capaciteitshouder kan verschillende niveaus voor C inbieden voor verschillende delen van de capaciteit die zij bezit
 - Dit geeft partijen de mogelijkheid om het laatste deel van hun capaciteit tegen een hogere C in te bieden
- Overheid bepaalt na veiling welke biedingen worden geaccepteerd

B. Onverkochte capaciteit (~5.1.1.c)

- Dit deel wordt ook ingebracht in de veiling, via zelfde index-formule, maar met separate biedingen voor C
- Deelnemers zijn (30) partijen die al een Standard Storage Services Agreement (SSSA) met Taqa hebben; een deel daarvan heeft nu capaciteit, een ander deel niet
- Partijen waarvan het bod voor de compensatieregeling geaccepteerd wordt, zullen voor dit volume capaciteit bij Taqa moeten boeken
- Deze boekingskosten nemen ze mee in hun bieding voor C
- Het boekingsstarief moet de overheid met Taqa voor de veiling overeenkomen en bekend maken. Merk op dat 5.1.1.c

5.1.1.c

Samenvatting – voorgestelde oplossingen

C. Opties voor deel Gazprom 5.1.1.c)

1. Gazprom mee laten doen aan compensatieregeling. Is niet mogelijk
 2. Onteigenen. Is politiek te riskant
 3. Tender-regeling voor het opvullen van niet-gebruikte capaciteit op interruptible basis. Is niet wenselijk, want dit is een complexere taak die beter bij één marktpartij neergelegd kan worden
 4. Aanwijzen van één marktpartij voor het opvullen van niet-gebruikte capaciteit op interruptible basis. Waarschijnlijk beste oplossing.
- Aangewezen partij vult het benodigde deel van Gazprom, plus het deel van de opslag waarover geen compensatie betaald wordt
 - Vulling gebeurt volgens een voorspelbaar schema gespreid over de periode mei – oktober, en alleen als anderen niet voldoende vullen (interruptible)
 - Leging gebeurt ook via een voorspelbaar schema tot 1 april 2023
 - Als Gazprom (of anderen) na 1 november alsnog gaat vullen, kan ‘stretch’ capaciteit dit deels absorberen. Anders moet aangewezen partij sneller legen

Samenvatting – Tijdspad voor tender is kritisch!

Aannemende dat de pricing-periode voor de vergoedingsregeling begin mei ingaat, is dit het tijdspad (optimistisch scenario):

- 5 april: Taqa deelt ideeën met capaciteitshouders
- 8 april: Publicatie concept tender documenten door RVO
- 19 april: Publicatie definitieve tender documenten
- 25 april: Afspraak met Taqa over boekingstarief voor onverkochte capaciteit
- 26 april: Tender (11u) en bekendmaking aangenomen biedingen (17u)
- 2 mei: Eerste pricing-dag voor indexatie op 3 mei

Belangrijk is dat de tenderdocumenten in het Engels zijn en aansluiten op wat de marktpartijen van Taqa gewend zijn (hoewel tender door RVO wordt georganiseerd).

Samenvatting – Aangewezen Partij

- Moet goede toegang hebben tot de markt
- Moet operationeel en financieel solide zijn, betrouwbaar
- Moet op korte termijn aangewezen worden en liefst ook volgende jaren een vergelijkbare rol kunnen vervullen, indien nodig
- Op dit moment zijn er twee logische partijen
 - 5.1.1.c biedt aan dit te doen met open boek + vergoeding, met financiële ondersteuning EBN (40% eigenaar Bergermeer)
 - 5.1.1.c biedt aan dit te doen op basis van indexformule als in tender, maar met verscheidene aanpassingen om met extra risico's om te gaan; is mogelijk ook bereid tot open boek
- Exacte voorwaarden hangen af van het volume dat gevuld moet worden; dat wordt bepaald door weging Grijskerk en uitkomst tender-regeling
- Pros/cons moeten komende dagen worden geanalyseerd en tegen elkaar worden afgewogen; daarna moet overeenkomst worden uitgewerkt

Samenvatting – totale kosten

- De huidige forward spread op TTF tussen de zomermaanden en Q1-23 bedraagt ongeveer 12 €/MWh (settlement prijzen voor TTF futures op ICE van 1 April 2022)
- Dit is daarmee ook de verwachte uitkomst van de index, maar werkelijk niveau van de index kan sterk afwijken
- Afhankelijk van uitkomst van de tender en de extra uitdaging om een deel op interruptible basis te vullen, bedragen de verwachte kosten ruim 12 €/MWh, met een bandbreedte van minimaal -6 en +6 €/MWh. Deze kosten worden gemaakt over het volume dat gevuld moet worden:
 - Bij 5.1.1.c vulling 5.1.1.c
 - Bij 5.1.1.c vulling 5.1.1.c

Verdere details

Huidige situatie van houders gasopslag

5.1.1.c

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Mogelijkheden voor bestaande houders

De overheid kan bestaande houders de volgende keuze bieden:

1. Behouden van de capaciteit, zonder vulverplichting
2. Behouden van de capaciteit, met vulverplichting

In het eerste geval hoeft de overheid niks te betalen, maar is een aangewezen partij (of partijen) nodig om de vulverplichting te halen.

In het tweede geval zullen de houders een vergoeding verwachten. De vergoeding kan:

- Door de overheid worden bepaald; maar juiste niveau verschilt per partij en is lastig te bepalen. Overheid betaalt al gauw te veel of te weinig.
- Via een tender-regeling worden bepaald; aannemende dat partijen de economische waarde inbieden, is dit een efficiënte methode.

1. Behouden capaciteit, geen vulverplichting

- Dit is meest logisch voor aandeel Gazprom in Bergermeer
- Een aangewezen party moet acteren in de markt afhankelijk van de vulling door houders zonder verplichting: als houders niet vullen in de zomer, dan DA kopen en Win forward verkopen. In de winter, tot 1 april, de berging legen.
 - Het vulschema moet voorspelbaar zijn, bijvoorbeeld een band volgen, en geleidelijk voeren tot het vulniveau op 1 november en nulstand op 1 april.
 - De aangewezen partij moet mogelijk hoge margin verplichtingen aanhouden op de forward posities (als winterprijs daalt)
 - De aangewezen partij heeft voordeel als het grote volumes in de markt kan handelen en daar zelf omheen kan handelen.
 - Een aangewezen partij met seizoensprofiel in klantenportfolio heeft netting voordeel. Maar: volumes waarschijnlijk veel groter dan klantportfolio.
 - De aangewezen partij maakt mogelijk verlies als de houders na 1 november vullen en $DA < Win$.
 - De aangewezen partij kan gedwongen zijn om niet-commercieel de berging te legen als bijv. DA in Q1-23 onder Q3-23 ligt. Dit geldt als houders een contract hebben tot in het volgende storage jaar (bijv. Gazprom).
 - De stretch capaciteit kan eventueel gebruikt worden om de bandbreedte te vergroten en daarmee de vorige 2 punten deels te accommoderen.

2. Behouden capaciteit, met vulverplichting (I)

- Vergoeding aan de houders moet gebeuren op basis van een betrouwbare index, een gemiddelde over een periode van bijvoorbeeld mei t/m oktober.
- Index: DA – Win of DA – Q1. Voorkeur voor DA-Q1, omdat het winterproduct al op 1 oktober begint, dus voor de doeldatum
- Compensatie = Index + C (zie volgende pagina voor C)
- Als de compensatie positief is, betaalt de overheid de houders. Als deze negatief is, betalen houders niet aan de overheid
- Als er een cap wordt gezet op de compensatie, dan beperkt dit in eerste instantie de kosten voor de regeling, maar maakt deze ook risicovoller voor de deelnemers; die zullen dit meenemen in een (hogere) bieding voor C. Daarom is cap mogelijk ongewenst.
- Uitsluiten van dagen met zeer hoge DA-Q1 kan overwogen worden. Maar ook hier geldt dat dit tot hogere biedingen van C zal leiden.
- Uitbetaling over het vulniveau op 1 november 2022, inclusief gas dat nu al in Bergermeer zit.
- Boete in geval niet aan vulverplichting wordt voldaan.
 - Boete moet hoog genoeg zijn om strategisch gedrag te vermijden
 - Aangewezen partij moet instappen als niveau niet gehaald wordt.

2. Behouden capaciteit, met vulverplichting (II)

- De parameter C is een opslag/afslag op de index:
 - Is enerzijds positief als vergoeding voor variabele kosten van de opslag en variabele kosten voor het handelen in de markt.
 - Is ook positief als vergoeding voor de cap en/of uitsluiten van dagen met (zeer) hoge DA-Q1.
 - Is anderzijds negatief, omdat houders vrijheid houden om rond de vulverplichting te handelen. Zie ook positieve multipliers van veilingen in het verleden en de profit-sharing in de optimization agreement.
- C wordt door een efficiënte veiling bepaald, waarbij partijen voor verschillende delen van hun capaciteit een verschillende C kunnen bieden. Taqa heeft aangegeven dat sommige partijen graag (rond 20%) capaciteit houden met vrijheid om niet te vullen, zodat ze hun portfolio beter kunnen balanceren.
- Veiling kan gelijktijdig gehouden worden voor de capaciteit die nog niet verkocht is. Deze kan openstaan voor partijen die nu geen capaciteit hebben, maar wel een SSSA. Overheid moet tijdig afstemmen met Taqa wat hiervan het boekingstarief wordt en dit tarief aan marktpartijen vergoeden.

Openstaande vragen

- Hoe wordt Grijskerk meegewogen in het behalen van het Nederlandse doel 5.1.1.c
- Hoe snel kan een veiling worden opgezet? Hoe wordt RVO hierbij betrokken?
- Hoe snel kan een aangewezen partij actief zijn? Hoe vindt de selectie plaats? Wat is de basis voor de vergoeding?
- Wie betaalt de kosten? Hoe worden deze eerlijk verdeeld?
 - Binnenland / buitenland?
 - Via belasting, nettarieven, andere tarieven of heffingen?

Van: 5.1.2.e [redacted]@gasterra.nl>
Verzonden: woensdag 6 april 2022 11:29
Aan: 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]
 [redacted]@5.1.2.e'; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@ebn.nl'; 5.1.2.e [redacted]@ebn.nl'; 5.1.2.e [redacted]@ebn.nl';
 5.1.2.e [redacted]@ebn.nl'; 5.1.2.e [redacted]@kyos.com'; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]
CC: 5.1.2.e [redacted]
Onderwerp: RE: Vervolg overleg Aanpak vullen Bergermeer EZK, EBN, TAQA, GasTerra
Bijlagen: 20220406 Designated Party - GasTerra extern.pdf

Allen,

Zoals afgesproken zou GasTerra uitwerken hoe een DP rol ingevuld zou kunnen worden. Bijgaand treffen jullie ons concept voorstel daarvoor, welke we vrijdags nader kunnen toelichten.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]
 [redacted]

t: 5.1.2.e [redacted]
 m: 5.1.2.e [redacted]

e: 5.1.2.e [redacted]@GasTerra.nl
 i: www.gasterra.nl

Volg GasTerra op social media:

[Twitter](#) | [Facebook](#) | [LinkedIn](#)

GasTerra B.V.
 Stationsweg 1
 Postbus 477
 9700 AL Groningen

Van: 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 12:50
Aan: 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@minezk.nl; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@minezk.nl; 5.1.2.e [redacted]@gasterra.nl; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@gasterra.nl; 5.1.2.e [redacted]@taqaglobal.com>;
 5.1.2.e [redacted]@5.1.2.e [redacted]; 5.1.2.e [redacted]@taqaglobal.com>; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@taqaglobal.com>; 5.1.2.e [redacted]@taqaglobal.com>;

5.1.2.e @ebn.nl' 5.1.2.e @ebn.nl>; 5.1.2.e @ebn.nl' 5.1.2.e @ebn.nl>;
5.1.2.e @ebn.nl>; 5.1.2.e @ebn.nl>;
5.1.2.e @5.1.2.e ; 5.1.2.e@kyos.com' 5.1.2.e @kyos.com>; 5.1.2.e
@kyos.com>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@gasterra.nl>

Onderwerp: RE: Vervolg overleg Aanpak vullen Bergermeer EZK, EBN, TAQA, GasTerra

LET OP: Externe e-mail

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Directie Elektriciteit

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | DEN HAAG
Postbus 20401 | 2500 EK | DEN HAAG

5.1.2.e

@minezk.nl

5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: dinsdag 29 maart 2022 10:54

Aan: 5.1.2.e

@gasterra.nl'; 5.1.2.e e@gasterra.nl';

5.1.2.e @vdvenergy.eu'; 5.1.2.e

ebn.nl'; 5.1.2.e @ebn.nl'; 5.1.2.e @ebn.nl'; 5.1.2.e @ebn.nl'; 5.1.2.e

@kyos.com; 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Vervolg overleg Aanpak vullen Bergermeer EZK, EBN, TAQA, GasTerra

Tijd: vrijdag 1 april 2022 12:30-13:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Min EZK Vergaderzaal 22 / Kopszaal / Microsoft Teams-vergadering

Beste allen,

Tijdens het laatste overleg is er besloten om opnieuw een vervolg overleg in te plannen.

Afspraak zal opnieuw fysiek plaatsvinden (met lunch), maar voor deelnemers welke digitaal willen deelnemen heb ik onderstaande teams link toegevoegd.

Graag overleg accepteren bij aanwezigheid.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e [redacted]

Directie Elektriciteit

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

E-mail: 5.1.2.e [redacted]

Telefoon: 5.1.2.e [redacted]

www.rijksoverheid.nl

Bij een bezoek aan het Ministerie, dient u in het bezit te zijn van een geldig legitimatiebewijs.

29/3

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen

dictu@m.webex.com

Videovergaderings-id: 122 147 840 0

[Alternatieve VTC-instructies](#)

Of deelnemen via telefoon (alleen audio)

[+31 20 258 8614,746913740#](tel:+31202588614746913740) Netherlands, Amsterdam

Id voor telefonische vergadering: 746 913 740#

[Een lokaal nummer zoeken](#) | [Pincode opnieuw instellen](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by reply immediately. GasTerra does not guarantee that the information sent with this email is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

4a

Designated Party concept

Bergermeer

Inhoudsopgave

Inleiding

- Doel: vulgraden NL bergingen 80% op 1 nov
- Situatie Bergermeer

Mogelijke invulling rol Designated Party volgens GasTerra

- DP – uitgangspunten
- DP – rol kent drie varianten
- DP – compensatie en financiering
- DP – nadere uitwerking compensatie
- DP – overige zaken

Doel: vulgraden NL bergingen 80% op 1-nov

- Vulgraad geldt voor NL-bergingen tezamen, mogelijke invulling:
 - GRK en ALK 5.1.1.c, NRG 5.1.1.c, Bergermeer is vervolgens restpost met 68% minimum vulgraad
 - Onduidelijk hoe restpost veranderd als GRK, ALK (of NRG) hun vulgraad niet (kunnen) halen
 - Verder onduidelijk hoe de leaning van GRK (1 bcm in Okt) hier in doorwerkt
- A.g.v. negatieve zomer/winter-spread: Bergermeer raakt niet vo
 - Buiten reikwijdte
- Opties: verleiden – verplichten – designated party (DP)
- Verleiden middels:
 - Zo min mogelijk ingrijpen in de markt
 - Tegen zo laag mogelijke kosten
 - Zo robuust mogelijk (ook bij snel veranderende omstandigheden)
 - Snel te implementeren

Situatie Bergermeer

Stel eis 68% gevuld op 1 nov. (min. injectieduur ca. 2 mnd):

- 5.1.1.c [redacted]
- 5.1.1.c [redacted]

Stel eis 80% gevuld op 1 nov. (min. injectieduur ca. 3 mnd):

- 5.1.1.c [redacted]

5.1.1.C

Designated Party rol - visie GasTerra

Op de volgende slides wordt een kader geschetst hoe DP rol mogelijk ingevuld kan worden volgens GasTerra

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

DP – Uitgangspunten

- DP opereert in principe op rekening en risico van overheid
- Alle overeen te komen compensaties zijn gebaseerd op verifieerbare data en onafhankelijk van daadwerkelijk gedrag
- DP heeft geen separaat boek voor uitvoering taak
 - DP gaat zelf over injectie en productiemomenten en gedraagt zich zoveel mogelijk als een normale marktpartij
- Optimalisatieruimte voor DP is geen doelstelling

→ Meerdere DP's zijn mogelijk

-
-
-

DP - Rol kent drie varianten

- Gazprom capaciteit:

- 5.1.1.c

- SSSA capaciteit van partijen die géén subsidie willen:

- 5.1.1.c

- Niet-verkochte capaciteit:

- 5.1.1.c

DP - Compensatie en financiering

Compensatie

- Injectie en productie fees: elektra, transport en capaciteit
 - Op basis van werkelijke injectie / productie
 - Met Taqa vaste fee voor afschakelbare capaciteit afspreken
 - Transport op basis van daadwerkelijke boeking (dus kosten ook gedekt indien afgeschakeld)
- Negatieve zomer/winter-spread: zie uitwerking volgende slide
- Afschakelen en uitval: zie uitwerking volgende slide
- Service fee (X)

Financiering door EBN

- Werkgas:
 - Bij prijs van €100/MWh kost 2,5 bcm vullen €2,5 mrd
- Margin calls a.g.v. Q1-positie: dagelijkse settlement
 - Initial Margin
 - Variation Margin: $\max((\text{marktprijs Q1 minus vol.gew. Q1-prijs}) \times \text{opgeslagen volume}; 0)$

DP – Uitwerking compensatie

Basis [dag = d] (zelfde spread als subsidieregeling)

Genomineerde injectie: DA inkopen, Q1 verkopen (positie sluiten)

- $\text{Compensatie}_d = \text{genomineerde injectie} \times (Q1_d - DA_d)$

Afschakelen, uitval, aanwijzingen [dag = d+1]

Injectie / werkvolume: WD verkopen, Q1 inkopen

- $\text{Compensatie}_{d+1} = \text{volume}^i \times (\text{laagste WD/WDBA}_{[d+1]}^{\text{ii}} \text{ prijs} - Q1_{[d+1]})$

Productie (dag y): WD inkopen, DA verkopen

- $\text{Compensatie}_{d+1} = \text{volume}^i \times (DA_{d+1} - \text{hoogste WD/WDBA}_{d+1}^{\text{ii}} \text{ prijs})$

ⁱ volume = genomineerd-werkelijk OF terug geleverd werkvolume

ⁱⁱ Als afschakelen leidt tot WDBA (onbalans boete): compensatie op basis van daadwerkelijk toegewezen WDBA's tot max hoogte Bergermeer capaciteit

DP - Overig

- Als capaciteitshouder injecteert, gaat dat af van vulverplichting DP
 - Goede informatievoorziening van Bergermeer aan DP is cruciaal
- Force Majeure voor uitval of aanwijzingen, gedachte:
 - >N uur injectie: verlaging van vulverplichting
 - >M uur productie: lagere productieverplichting + verkoop werkvolume aan ? tegen DA prijs

gasterra.nl

Gasterra

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 6 april 2022 13:57
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Taskforce gasleveringszekerheid: slide ter bespreking
Bijlagen: 220406 - AEP - Slides maatregelen vulling gasopslagen - taskforce gasleveringszekerheid v1.pptx

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

5.1.2.e jij wilde graag nog slides ten behoeve van de bespreking in de taskforce gasleveringszekerheid – zie bijgaand.

@5.1.2.e kan dit zo naar de taskforce of zitten er dingen in die niet naar buiten mogen/niet juist zijn? Er zitten ook energiebedrijven in de taskforce als ik het goed heb, dus heb het summier gehouden, maar lijkt mij wel belangrijk om stakeholders enigszins mee te nemen, gebeurd ook al via kanaal TAQA.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
Directie Algemene Economische Politiek
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

5.1.2.e
[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 16:12
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
 @kyos.com; 5.1.2.e@kyos.com
Onderwerp: RE: subsidieregelingen gasleveringszekerheid - correctie

Beste mensen – ik was net iets te snel met opsturen, hierbij correcte versie van onze eerste indruk

Het was een voor ons nog wel wat verwarrend gesprek vanmorgen. Het is ook een lastige vraag – hoe weten we zeker dat we het veld vol krijgen.

Wat ik meenam vanmorgen (en mogelijk waren jullie in denken en voorbereiden al verder)

- Financieel arrangement ontwikkelen zodat de gebruikers van Bergermeer (die allemaal een stukje 'gehuurd' hebben) daadwerkelijk gaan vullen. 5.1.1.c
- Wat de gebruikers – zelfs onder een garantieregime – niet willen gaan vullen valt toe aan een 'aangewezen partij', die dan de vulling voor zijn rekening neemt.
- Het financiële arrangement verlaagt of verwijdert het risico voor de gebruikers – het risico dat de winterprijs lager is dan de prijs waarvoor deze zomer het gas gekocht moet worden.
- De hoogte van het financiële arrangement – feitelijk dus een garantstelling door de overheid van in elk geval een deel van het risico – moet bepaald worden.
- Dat kan op voorhand door de overheid. Bijvoorbeeld: wij vergoeden 75% van het verschil tussen de actuele marktprijs van gas bij inkoop, en de forward prijs voor de winter, met een correctie in/na de winter voor het daadwerkelijke verschil. Het precieze arrangement kan in discussie met de marktpartijen bepaald worden, - en geldt dan voor allemaal wie mee wil doen. Het lijkt verstandig dan ook de 'aangewezen partij' aan tafel te hebben.
- Een ander idee is om de hoogte van de garantie / overheidsvergoeding op basis van marktinschattingen, via een 'veiling' te bepalen.
- Het is ons dan echter nog niet duidelijk wat er dan geveild wordt. Het recht om op te slaan hebben ze al. Gaat het dan om een zo laag mogelijke 'garantiepremie'? Wat moeten we ons daarbij voorstellen?
- Ook is niet duidelijk wat je met de veilingresultaten kunt. Is het bijvoorbeeld mogelijk om de opslagrechten aan een andere partij te gunnen die voor een lagere 'garantiepremie' wil opslaan? En wat doe je met relatief dure biedingen? Leg je die naast je neer en geeft je die opslagrechten aan de 'aangewezen partij'? Of, als partijen die opslagrechten hebben niet meedingen, is dan hun opslagrecht door te geven aan die partij die voor de laagste garantiepremie wil opslaan of door te geven aan de 'aangewezen partij'?
- RVO kan de financiële vergoedingen uit de garantieregeling wel organiseren, zo nodig ook met de correctie die in of na de winter volgen kan. **We zullen alvast gaan kijken hoe dat kan worden ingeregeld.**
- RVO kan niet de onderhandelingen met de marktpartijen voeren waarin tot een werkbaar arrangement kan worden gekomen. De uitkomsten van die onderhandelingen bepalen wel de inrichting van ons systeem, en moeten dus snel duidelijk zijn.
- Een veiling of tender organiseren (met alle onduidelijkheid van dit moment) past op het eerste gezicht niet zo goed bij het probleem dat voorligt. Onze ervaring is ook dat tenders complex zijn, er nog nagedacht moet worden over beoordeling, etc, etc. Het creëert ook wel een vreemde figuur dat in hetzelfde veld gebruikers met heel verschillende garanties aan de gang zouden zijn – als er inderdaad een diversiteit aan biedingen komt.
- Andere vragen die nog bij ons opkwamen:
 - is het ook denkbaar om de aankoop en vulling helemaal te laten doen door de 'aangewezen partij', en het dan ter beschikking te stellen van de gebruikers per 1

november? Gebruikers brengen het gas op de markt en betalen daarmee, en dan pas, aan de aangewezen partij terug. Is het geen idee de aankoop op die manier te centraliseren, in elk geval voor nu?

- Wanneer stel je vast dat gebruikers, zelfs met de garantie, hun deel van de opslag niet vullen? Spreek je meteen een vulritme af? Wat als het een maand niet lukt? Wanneer neemt de aangewezen partij het over?
- Hoe is dit in het buitenland opgelost, gegeven het feit dat Europa dit van alle bergingen vraagt?
- Het kan hier om miljarden gaan. Haast is begrijpelijk, maar zorgvuldigheid blijft ook van het grootste belang; je wilt niet dat de gebruikers heel erg veel gaan verdienen, en bij een licht verkeerd getuned instrument kan dat heel makkelijk gebeuren (omdat het om zulke gigantisch grote bedragen gaat; de waarde van het gas in een gevuld bergemeer is bij een prijs van 5.1.1.c, en bij de vroeger normale winterprijs van 5.1.1.c – zie daar het risico). De overheid kan zomaar een paar honderd miljoen te veel garantie geven ...
- Er is haast geboden omdat er door de gebruikers van GSB (gas storage Bergermeer) 4 maanden vultijd nodig is, en de vulling voor de winter klaar moeten zijn.
- De 'koninklijke route' voor het opzetten van een regeling kan daarom niet worden doorlopen. Reguliere toetsen (prio en uitvoeringstoets, risicotoetsen ed) worden parallel met de ontwikkeling van de regeling gestart. EU staatsteun vragen worden ook aangehouden / geparkeerd. Het voorstel of de regeling as donderdag in Ministerraad lijkt sowieso erg ambitieus.
- De keuze nu voor garantieregeling / subsidie en de tender / veiling wordt nog eens tegen het licht gehouden. Marktonderhandelingen, incidentele subsidie aan TAQA, uitgebreidere rol 'aangewezen partij' (en mogelijk nog meer varianten) worden in de beschouwing meegenomen.
- Gazprom positie niet uitgebreid besproken, wordt toch wel heel ingewikkeld. Zal het gas nl niet fysiek voor een deel uit Rusland gaan komen, straks? Waar anders vandaan?

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T +31(0) 5.1.2.e

M +31(0) 5.1.2.e

5.1.2.e [@rvo.nl](mailto:5.1.2.e@rvo.nl)

<http://www.rvo.nl>

Van: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>

Verzonden: donderdag 7 april 2022 13:37

Aan: 5.1.2.e [@rvo.nl](mailto:5.1.2.e@rvo.nl)>; 5.1.2.e [@rvo.nl](mailto:5.1.2.e@rvo.nl)>; 5.1.2.e

[@rvo.nl](mailto:5.1.2.e@rvo.nl)>

CC: 5.1.2.e [@rvo.nl](mailto:5.1.2.e@rvo.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>;

5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e

[@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)>; 5.1.2.e [kyos.com](http://www.kyos.com); 5.1.2.e [@kyos.com](mailto:5.1.2.e@kyos.com)

Onderwerp: RE: subsidieregelingen gasleveringszekerheid

Beste 5.1.2.e

Dank voor je snelle reactie. Morgenochtend 9h zou heel fijn zijn. Ik maak een teamslink aan. Ik ben zelf niet aanwezig, maar de aanwezigheid van WJZ is goed verzekerd met mijn collega's die de regeling gaan maken.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@rvo.nl>

Datum: 7 april 2022 om 08:56:51 CEST

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>, 5.1.2.e <[redacted]@rvo.nl>, 5.1.2.e <[redacted]@rvo.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@rvo.nl>

Onderwerp: RE: subsidieregelingen gasleveringszekerheid

Dank 5.1.2.e voor deze toelichting.

De urgentie is helder. Gisteren had ik daarom al e.e.a. uitgezet binnen onze organisatie. Vanwege het groot aantal verzoeken voor het uitvoeren van regelingen (denk aan stikstof, WTS, Covid, Stints ed) heeft de directie een 'opdracht-prioriteitstoets' ingesteld. Dit 'hobbeltje' moet genomen worden maar ik verwacht, gezien de eerste reacties gisteren, hier geen problemen. 5.1.2.e en 5.1.2.e (uitvoeringsexpert) heb ik al aangeschakeld voor ondersteuning.

Vrijdagochtend om 9:00 uur zijn 5.1.2.e en ik beschikbaar voor een nadere toelichting. Ik ga ook nog kijken of 5.1.2.e, onze afdelingsmanager even kan aansluiten.

Mocht 9:00 uur schikken zou je dan een teamoverleg willen inschieten met 5.1.2.e, 5.1.2.e en ik. 5.1.2.e is helaas verhinderd.

Bij voorbaat dank,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 6 april 2022 17:59

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: subsidieregelingen gasleveringszekerheid

Hallo 5.1.2.e

Vanochtend spraken we elkaar telefonisch over de subsidieregelgeving die de komende tijd ontworpen ingeregeld en uitgevoerd moet gaan worden met betrekking tot gasleveringszekerheid. Het betreft de volgende concrete onderwerpen':

1. Stimuleringsregeling ten behoeve van het vullen van de Gasopslag Bergermeer (garantieregeling met een tenderkarakter);
2. Tenderregeling voor het uit de markt nemen van vraag naar gas (betreft voorbereiding toepassing maatregel 3 maatregelenladder Bescherm -en Herstelplan Gas)
3. Nadeelcompensatie afschakelen en omschakelen (betreft voorbereiding toepassing maatregel 5 tot en met 8 maatregelenladder maatregel Bescherm -en Herstelplan Gas, betrof aanvankelijk slechts maatregel 7 en dan beperkt tot het afschakelen van de top 60 grootste verbruikers)

Zoals besproken ligt de prioriteit wat ons (en ik meen nu ook even te kunnen spreken voor de directie Elektriciteit) betreft op dit moment niet bij de laatste twee regelingen. De topprioriteit is voor ons op dit moment het ontwerpen, vaststellen en inregelen van de stimuleringsregeling ten behoeve van het vullen van de Gasopslag Bergermeer. Voor de voorbereiding andere regelingen zal, mede in het licht van de prioriteit die we moeten geven aan de opslagregeling, het accent naar verwachting op de zomer/najaarperiode komen te liggen.

Met de opslagregeling wordt beoogd partijen met behulp van een subsidie te verleiden tot:

- a. het vullen van de door hen geboekte opslagcapaciteit in de gasopslag Bergermeer voor de winter 2022/23, en
- b. het alsnog verkopen, onder voorwaarde van vulling, van de niet geboekte capaciteit in de gasopslag Bergermeer voor de winter 2022/2023.

Het vullen van de gasopslag is noodzakelijk om de leveringszekerheid komende winter te kunnen borgen. Op Europees niveau wordt op dit moment gewerkt aan verplichte vulgraad of een vulverplichting. Deze regeling beoogt ook bij te dragen aan de uitvoering van die verplichting voor de winter 2022/23. Voor de periode na deze winter wordt breder bezien op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de wens om de opslagen zo goed mogelijk te vullen (en uitvoering te geven aan de Europese verplichting), op middenlange/ lange termijn willen wij natuurlijk dat zonder overheidsbijdrage gebeurt.

Een groot knelpunt bij het realiseren van de verplichte vulgraad is dat de opslagmarkt (als gevolg van de oorlogssituatie gecombineerd met de grote EU-afhankelijkheid van Russisch gas) momenteel niet goed functioneert. Die combinatie van factoren zorgt ervoor dat marktpartijen op dit moment uiterst

terughoudend lijken te zijn ten aanzien van het vullen van opslagen voor de aankomende winter: De prijsrisico's met kans op (zeer hoge) verliezen zijn voor veel marktpartijen te groot.

Met de subsidieregeling wordt beoogd dit risico af te dekken (garantieregeling). Hiervoor heeft consultancy bureau Kyos voor ons een index formule ontwikkeld. Om voldoende deelname te verzekeren dient daarbovenop een incentive premie te worden geboden. Om de kosten van de regeling zo laag mogelijk te houden zouden wij graag willen tenderen op het stukje incentive premie en het volume dat partijen aanbieden te vullen.

We realiseren ons dat de kans reëel is dat met deze regeling niet de beoogde vulgraad wordt gerealiseerd. Om die reden wordt tevens gewerkt aan het aanwijzen van een partij die tot taak krijgt om het resterende benodigde deel van de opslag in opdracht van de Staat te vullen. Omdat wel, ondanks dat de markt op dit moment niet goed functioneert, toch willen dat het marktmechanisme zo min mogelijk wordt verstoord willen wij echter dat de opslagen waar mogelijk gevuld wordt door marktpartijen (met behulp van een garantie op het risico dat zij lopen)).

Zoals aangegeven is de termijn voor het ontwerpen, vaststellen en inregelen van deze regeling onmogelijk kort: Het is het streven om de laatste week van april de tender open kunnen stellen. Dit omdat:

- het vulseizoen loopt van 1 april tot 1 november, en
- partijen 180 dagen nodig hebben om gedurende 100 van die 180 dagen te kunnen vullen.

We begrijpen dat dit een welhaast onmogelijke opgave is voor RVO, dat geldt voor ons aan WJZ zijde ook. Desondanks hopen we, in het belang van ons aller gasvoorziening komende winter, dat jullie in staat zullen zijn ons hierbij te helpen.

Zijn jij en 5.1.2.e (en evt anderen) a.s. vrijdagochtend beschikbaar voor een nadere toelichting?

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat / Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | Etage 2 – D-passage

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

Secrètresse 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl) | +31 70 5.1.2.e [redacted]

.....
T +31 70 5.1.2.e [redacted]

F +31 70 5.1.2.e [redacted]

M +31 6 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ezk>

5.1.2.e [redacted]

.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

7a

10 april 2022

Gasopslag vulverplichting SY2022

www.kyos.com, +31 (0)23 5.1.2.e
5.1.2.e en 5.1.2.e

Achtergrond

- Nederlandse gasopslagen moeten goed worden gevuld tot aan de winter:
 - In het belang van de leveringszekerheid
 - Uit strategisch oogpunt vanwege de gespannen situatie met Rusland als gevolg van de oorlog in Oekraïne
- In het regeerakkoord is opgenomen dat er verplichte vulpercentages voor gasopslagen moeten komen [1].
- Op 8 maart 2022 heeft de EC een voorstel aangekondigd voor verplichte vulling van gasopslagen in de EU, tot en met einde van het winterseizoen [2].
- Op 23 maart 2022 heeft de EC haar voorstel gepresenteerd[3], bestaande uit een verplichting om de gasopslagen op het grondgebied van de lidstaten per 1 november 2022 voor 80% gevuld te hebben. Vanaf 2023 geldt in beginsel een verplichting van 90%. In het voorstel zijn ook tussentijdse doelen opgenomen per lidstaat (zie tabel voor NL). In het voorstel wordt de aan de lidstaat gelaten op welke wijze het invulling geeft aan deze verplichting.

Jaar	1/2	1/5	1/7	1/8	1/9	1/10	1/11
2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	60%	67%	73%	80%
v.a. 2023	38%	27%	48%	n.v.t.	69%	n.v.t.	90%

[1] <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/01/10/coalitieakkoord-omzien-naar-elkaar-vooruitkijken-naar-de-toekomst>, p. 12.

[2] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2022%3A108%3AFIN>.

[3] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1936.

Doelstellingen

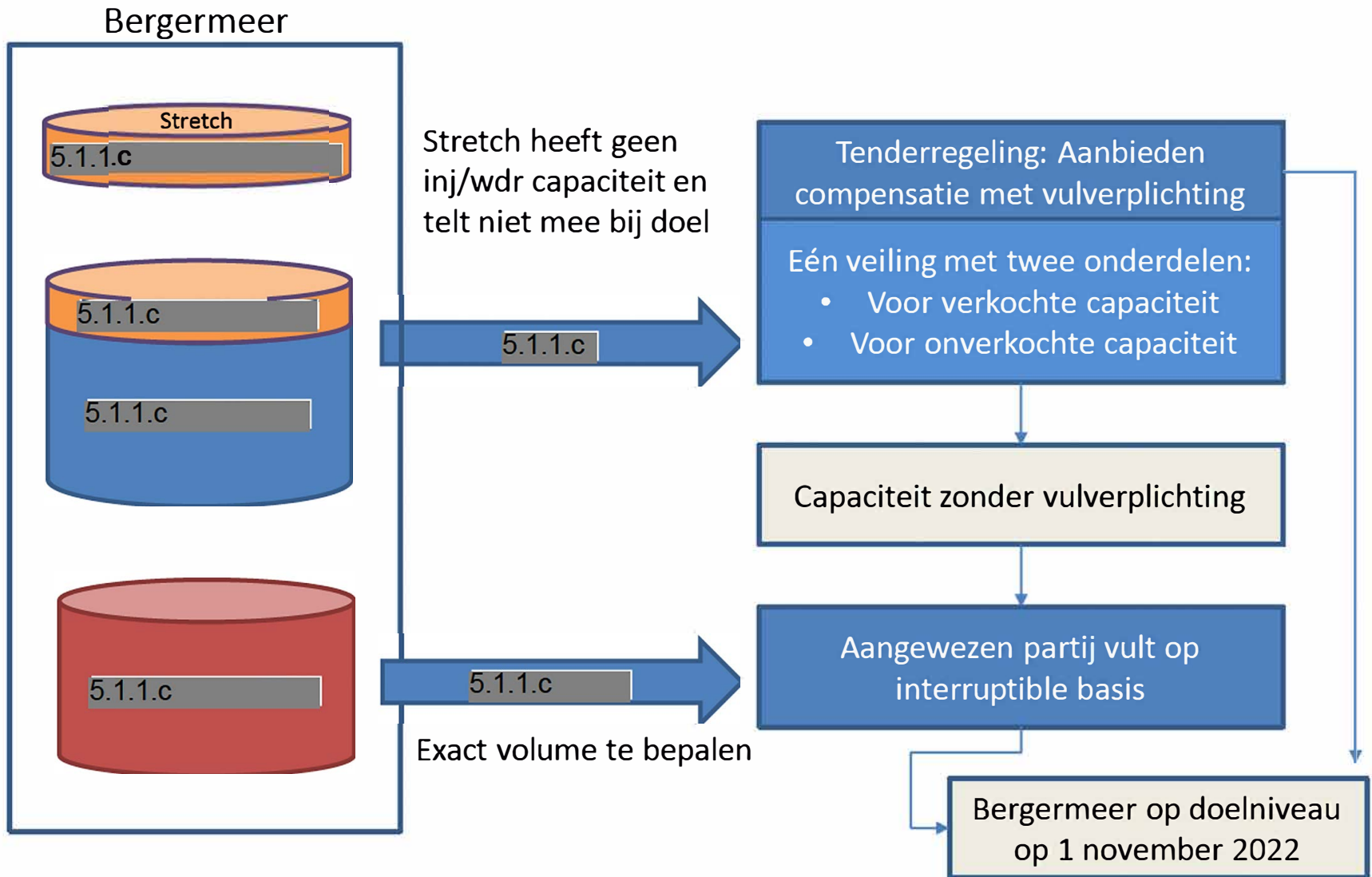
- De gekozen opties moeten met grote zekerheid leiden tot het doelniveau.
- De doel voor Bergermeer kan afgeleid worden uit de vulgraden van de andere bergingen en het doel van 80% op 1 november 2022.
 - Grijskerk zal op 1 oktober 2022 vol zijn, maar op 1 november 2022 nog maar 63% vanwege conversie naar L-gas. Doel Bergermeer wordt dan 40.6 TWh (1^e tabel).
 - Als Grijskerk toch beschouwd mag worden als 100% vol, dan is doel 30.5 TWh (2^e tabel).

	Capaciteit bcm	Doel % 1-Nov-22	Doel bcm	
Norg	6.0	80%	4.8	
Grijskerk	2.4	63%	1.5	
Alkmaar	0.5	100%	0.5	
Bergermeer	4.1	88%	3.6	40.6
Totaal	13.0	80%	10.4	

	Capaciteit bcm	Doel % 1-Nov-22	Doel bcm	Doel TWh
Norg	6.0	80%	4.8	
Grijskerk	2.4	100%	2.4	
Alkmaar	0.5	100%	0.5	
Bergermeer	4.1	66%	2.7	30.5
Totaal	13.0	80%	10.4	

- Omdat het vullen van de opslag minimaal 4 maanden duurt (inclusief onderhoud), moeten de gekozen opties snel inzetbaar te zijn.
- Marktwerking moet zo min mogelijk worden verstoord en vrije toegang tot de berging geborgd.
- De kosten en risico's voor de overheid (belastingbetaler) moeten zo laag mogelijk zijn.
- De gekozen opties moeten aanvaardbaar zijn voor marktpartijen, en grote winsten voorkomen.
- De gekozen opties moeten werkbaar zijn voor Taqa.

Grafisch – voorgestelde oplossingen

Samenvatting – voorgestelde oplossingen

A. Verkochte capaciteit (~5.1.1.c):

- Het is niet wenselijk om bestaande contracten open te breken
- Compensatie is nodig om te zorgen dat capaciteitshouders vullen en/of bestaande volumes in de opslag houden tot 1 november
- Compensatie = Index + C, waarbij Index = gemiddelde DA-Q1 spread over de periode van begin mei tot 1 november
- Compensatie over vulstand per 1 november als Index + C positief is
- Compensatie ook over gas dat nu in opslag zit, omdat dit anders waarschijnlijk in mei 2022 (hoge forward prijs) geleegd wordt
- Het niveau van C wordt via een efficiënte veiling bepaald:
 - Iedere capaciteitshouder kan verschillende niveaus voor C inbieden voor verschillende delen van de capaciteit die zij bezit
 - Dit geeft partijen de mogelijkheid om het laatste deel van hun capaciteit tegen een hogere C in te bieden
- Overheid bepaalt na veiling welke biedingen worden geaccepteerd

B. Onverkochte capaciteit (~5.1.1.c)

- Dit deel wordt ook ingebracht in de veiling, via zelfde index-formule, maar met separate biedingen voor C
- Deelnemers zijn (30) partijen die al een Standard Storage Services Agreement (SSSA) met Taqa hebben; een deel daarvan heeft nu capaciteit, een ander deel niet
- Partijen waarvan het bod voor de compensatieregeling geaccepteerd wordt, zullen voor dit volume capaciteit bij Taqa moeten boeken
- Deze boekingskosten nemen ze mee in hun bieding voor C
- Het boekingsstarief moet de overheid met Taqa voor de veiling overeenkomen en bekend maken. Merk op

5.1.1.c

5.1.1.c

Samenvatting – voorgestelde oplossingen

C. Opties voor deel Gazprom (5.1.1.c)

1. Gazprom mee laten doen aan compensatieregeling. Is niet mogelijk
 2. Onteigenen. Is politiek te riskant
 3. Tender-regeling voor het opvullen van niet-gebruikte capaciteit op interruptible basis. Is niet wenselijk, want dit is een complexere taak die beter bij één marktpartij neergelegd kan worden
 4. Aanwijzen van één marktpartij voor het opvullen van niet-gebruikte capaciteit op interruptible basis. Waarschijnlijk beste oplossing.
- Aangewezen partij vult het benodigde deel van Gazprom, plus het deel van de opslag waarover geen compensatie betaald wordt
 - Vulling gebeurt volgens een voorspelbaar schema gespreid over de periode mei – oktober, en alleen als anderen niet voldoende vullen (interruptible)
 - Leging via een voorspelbaar schema tot 1 april of 1 juli 2023
 - Als Gazprom (of anderen) na 1 november alsnog gaat vullen, kan ‘stretch’ capaciteit dit deels absorberen. Anders moet aangewezen partij sneller legen

Samenvatting – Tijdspad voor tender is kritisch!

Aannemende dat de pricing-periode voor de vergoedingsregeling begin mei ingaat, is dit het tijdspad (optimistisch scenario):

- 7 april: Taqa deelt ideeën met capaciteitshouders
- 12 april: Taqa ontvangt feedback capaciteitshouders
- 14 april: Concept vergoedingsregeling naar ministerraad
- 19 april: Publicatie concept tender documenten door EZK/RVO
- 22 april: Goedkeuring regeling door minister + kamerbrief
- 22 april: Publicatie definitieve tender documenten
- 25 april: Afspraak met Taqa over boekingstarief voor onverkochte capaciteit
- 28 april: Tender (11u) en bekendmaking aangenomen biedingen (17u)
- 2 mei: Eerste pricing-dag voor indexatie op 3 mei

Belangrijk is dat de tenderdocumenten in het Engels zijn en aansluiten op wat de marktpartijen van 5.1.1.c gewend zijn (hoewel tender door RVO/EZK wordt georganiseerd).

Samenvatting – Aangewezen Partij

- Moet goede toegang hebben tot de markt
- Moet operationeel en financieel solide zijn, betrouwbaar
- Moet op korte termijn aangewezen worden en liefst ook volgende jaren een vergelijkbare rol kunnen vervullen, indien nodig
- Op dit moment zijn er twee logische partijen
 - 5.1.1.c met 5.1.1.c als uitvoerder. 5.1.1.c biedt aan dit te doen met open boek + vergoeding, maar staat mogelijk open voor ander mechanisme
 - 5.1.1.c biedt aan dit te doen op basis van indexformule als in tender, maar met verscheidene aanpassingen; mogelijk ook bereid tot open boek
- Exacte voorwaarden hangen af van het volume dat gevuld moet worden; dat wordt bepaald door weging Grijskerk en uitkomst tender-regeling
- Pros/cons moeten komende dagen worden geanalyseerd en tegen elkaar worden afgewogen; daarna moet overeenkomst worden uitgewerkt

Aangewezen Partij – vergoedingsmechanisme

Drie opties

1. Identiek aan compensatieregeling marktpartijen
 - Gemiddelde DA/Q1-23 + C
 - Berekend over netto geïnjecteerd volume tot 1 november
2. Compensatie van volume-gewogen index
 - DA/Q1-23 + C gewogen voor dagelijkse injectievolumes
 - Compensatie Y voor onderbroken volumes (terugdraaien posities)
 - Vaste service fee en financiering/margin verplichtingen
3. Compensatie van werkelijke markttransacties (“open book”)
 - Gebaseerd op daadwerkelijke DA inkopen en Q1-23 verkopen
 - Ook van transacties voor terugdraaien onderbroken volumes
 - Plus vaste service fee en financiering/margin verplichtingen

Aanpassingen nodig vanwege onderbrekingsrisico.
Ook financiering nodig.
Daarom optie 2 of 3 voorkeur.

Voordeel: objectieve index vergelijkbaar met 1.
Afhandeling eenvoudig.
Geeft AP ruimte voor optimalisatie en prikkel om goed te handelen. Maar vergt complexe onderhandeling vooraf over redelijke C en Y.
Vorm maakt het ook lastiger om evt extra taken toe te wijzen, bijv in geval meer capaciteit gevuld moet worden door AP.

Voordeel: transparant en kan snel gestart worden. Maar weinig prikkel voor AP om optimaal te handelen, en afhandeling is complexer.

To Do's - Aangewezen Partij

- KYOS: stem voorgestelde regeling voor optie 2 af met EZK
- EZK: vraag kandidaten naar bereidheid tot optie 2 en/of 3.
Deel voorgestelde regeling voor 2 en vraag om indicatie voor kosten C en Y.
- EZK afstemmen met TAQA/Bergermeer: contractuele link AP <> GSB
 - Deel van onverkochte capaciteit (4 TWh) kan het beste naar AP
 - Deze sluit daarvoor een SSSA en betaalt een capaciteitsfee (zelfde als bij “normale” tenderregeling)
 - AP kan daarmee automatisch meedoen met andere capaciteitshouders voor het verkrijgen van interruptible capaciteit (SSSA gedeelte)
 - Gebruik onderbreekbare capaciteit Gazprom valt buiten SSSA en vereist extra contract AP<>GSB. Aanneem dat AP hiervoor geen capaciteitsfee betaald
- Start gesprekken met potentiële Aangewezen Partijen en maak een keuze.

To Do's - Tenderregeling

- TAQA geeft feedback marktpartijen op concept tenderregeling.
 - Verwerken in tenderdocumenten
- EZK: Concept tenderdocumenten. Belangrijk: vanaf het begin ook beschikbaar in het Engels
- EZK verzoek aan TAQA: capaciteitsfee voor tot nu toe onverkochte capaciteit (5.1.1.c). Deel ervan kan het beste naar Aangewezen Partij. Inzet EZK: 0 €/MWh en maximaal 5.1.1.c (resultaat laatste SSSA veiling, feb 22)
- EZK/RVO: afstemmen praktische afwikkeling tenderregeling
 - RVO gaf aan dat timing heel krap is -> EZK start voorbereiding tender
- EZK: beslissing nemen over variabelen tenderregeling:
 - Maximale spread waarvoor vergoeding wordt gegeven (nu 20 €/MWh)
 - Aantal capped days (nu 20)
 - Hoogte van de boete (nu max van 35 €/MWh en een forward spread)

Samenvatting – totale kosten tender regeling

- De huidige forward spread op TTF tussen (met name) Q3-22 en Q1-23 is bepalend voor de verwachte marktkosten (bron: settlement prijzen ICE):
 - 1 april: spread = 12.40 €/MWh
 - 8 april: spread = 5.01 €/MWh

- Deze spread van 5.01 geeft nu de verwachte uitkomst weer van de index; werkelijk niveau kan afwijken. Bandbreedte bijvoorbeeld -5 tot 15 €/MWh.
- Hier bovenop komt de opslag die uit de veiling komt, C. Stel dit is gemiddeld 2.50 €/MWh.
- Deze kosten worden gemaakt over het volume dat succesvol geveild wordt:
 - Bij 5.1.1.c
- Hier bovenop komen de kosten voor de onverkochte capaciteit. Fee bedraagt bijvoorbeeld 5.1.1.c

Samenvatting – totale kosten Aangewezen Partij

- De verwachte kosten voor het kopen in de markt zijn vergelijkbaar met die in de tender regeling
- Extra kosten voor interruptions is lastig in te schatten, maar kan bij redelijk gedrag van Gazprom mogelijk beperkt blijven tot 1 €/MWh of bij vervelend gedrag oplopen tot bijvoorbeeld 5 €/MWh
- Als Aangewezen partij 5.1.1.c moet vullen, dan zijn de kosten:
 - 5.1.1.c
 - Plus kosten voor financiering
 - Plus vaste service fee

Samenvatting – mogelijke gevaren

Tenderregeling plus Aangewezen Partij geeft goede kans dat doelstellingen gehaald worden.

Wat zijn mogelijke redenen waarom doel niet gehaald zou kunnen worden?

- Te veel dagen met spread boven de 20€/MWh
 - Door cap in zowel tenderregeling als voorstel AP neemt vulverplichting af indien dit het geval is.
 - Indien dit gedurende de zomer gebeurd kan overheid nog sturen door cap voor AP aan te passen (= meer geld uit te geven) om zo het vuldoel toch te halen
- Te veel technische uitval van Bergermeer
 - Gebaseerd op historie is dit risico laag. Voorstellen EC voorzien dat in dit geval doelen ook kunnen worden bijgesteld
- Spread langere tijd rond nul tijdens zomer.
 - Subsidie wordt alleen uitbetaald DA boven Q1 ligt.
 - Als Q1 gemiddeld boven DA ligt: geen subsidie en ook geen vulverplichting. Maar marktpartijen zullen waarschijnlijk pas vullen als Q1 duidelijk boven DA ligt.
 - EZK zal dit (met AP) actief in de gaten moeten houden en indien nodig extra opdracht geven aan AP.

Verdere details

Huidige situatie van houders gasopslag

5.1.1.c

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Mogelijkheden voor bestaande houders

De overheid kan bestaande houders de volgende keuze bieden:

1. Behouden van de capaciteit, zonder vulverplichting
2. Behouden van de capaciteit, met vulverplichting

In het eerste geval hoeft de overheid niks te betalen, maar is een aangewezen partij (of partijen) nodig om de vulverplichting te halen.

In het tweede geval zullen de houders een vergoeding verwachten. De vergoeding kan:

- Door de overheid worden bepaald; maar juiste niveau verschilt per partij en is lastig te bepalen. Overheid betaalt al gauw te veel of te weinig.
- Via een tender-regeling worden bepaald; aannemende dat partijen de economische waarde inbieden, is dit een efficiënte methode.

1. Behouden capaciteit, geen vulverplichting

- Dit is meest logisch voor aandeel Gazprom in Bergermeer
- Een aangewezen party moet acteren in de markt afhankelijk van de vulling door houders zonder verplichting: als houders niet vullen in de zomer, dan DA kopen en Win forward verkopen. In de winter, tot 1 april, de berging legen.
 - Het vulschema moet voorspelbaar zijn, bijvoorbeeld een band volgen, en geleidelijk voeren tot het vulniveau op 1 november en nulstand op 1 april.
 - De aangewezen partij moet mogelijk hoge margin verplichtingen aanhouden op de forward posities (als winterprijs daalt)
 - De aangewezen partij heeft voordeel als het grote volumes in de markt kan handelen en daar zelf omheen kan handelen.
 - Een aangewezen partij met seizoensprofiel in klantenportfolio heeft netting voordeel. Maar: volumes waarschijnlijk veel groter dan klantportfolio.
 - De aangewezen partij maakt mogelijk verlies als de houders na 1 november vullen en $DA < Win$.
 - De aangewezen partij kan gedwongen zijn om niet-commercieel de berging te legen als bijv. DA in Q1-23 onder Q3-23 ligt. Dit geldt als houders een contract hebben tot in het volgende storage jaar (bijv. Gazprom).
 - De stretch capaciteit kan eventueel gebruikt worden om de bandbreedte te vergroten en daarmee de vorige 2 punten deels te accommoderen.

2. Behouden capaciteit, met vulverplichting (I)

- Vergoeding aan de houders moet gebeuren op basis van een betrouwbare index, een gemiddelde over een periode van bijvoorbeeld mei t/m oktober.
- Index: DA – Win of DA – Q1. Voorkeur voor DA-Q1, omdat het winterproduct al op 1 oktober begint, dus voor de doeldatum
- Compensatie = Index + C (zie volgende pagina voor C)
- Als de compensatie positief is, betaalt de overheid de houders. Als deze negatief is, betalen houders niet aan de overheid
- Als er een cap wordt gezet op de compensatie, dan beperkt dit in eerste instantie de kosten voor de regeling, maar maakt deze ook risicovoller voor de deelnemers; die zullen dit meenemen in een (hogere) bieding voor C. Daarom is cap mogelijk ongewenst.
- Uitsluiten van dagen met zeer hoge DA-Q1 kan overwogen worden. Maar ook hier geldt dat dit tot hogere biedingen van C zal leiden.
- Uitbetaling over het vulniveau op 1 november 2022, inclusief gas dat nu al in Bergermeer zit.
- Boete in geval niet aan vulverplichting wordt voldaan.
 - Boete moet hoog genoeg zijn om strategisch gedrag te vermijden
 - Aangewezen partij moet instappen als niveau niet gehaald wordt.

2. Behouden capaciteit, met vulverplichting (II)

- De parameter C is een opslag/afslag op de index:
 - Is enerzijds positief als vergoeding voor variabele kosten van de opslag en variabele kosten voor het handelen in de markt.
 - Is ook positief als vergoeding voor de cap en/of uitsluiten van dagen met (zeer) hoge DA-Q1.
 - Is anderzijds negatief, omdat houders vrijheid houden om rond de vulverplichting te handelen. Zie ook positieve multipliers van veilingen in het verleden en de profit-sharing in de optimization agreement.
- C wordt door een efficiënte veiling bepaald, waarbij partijen voor verschillende delen van hun capaciteit een verschillende C kunnen bieden.

5.1.1.c

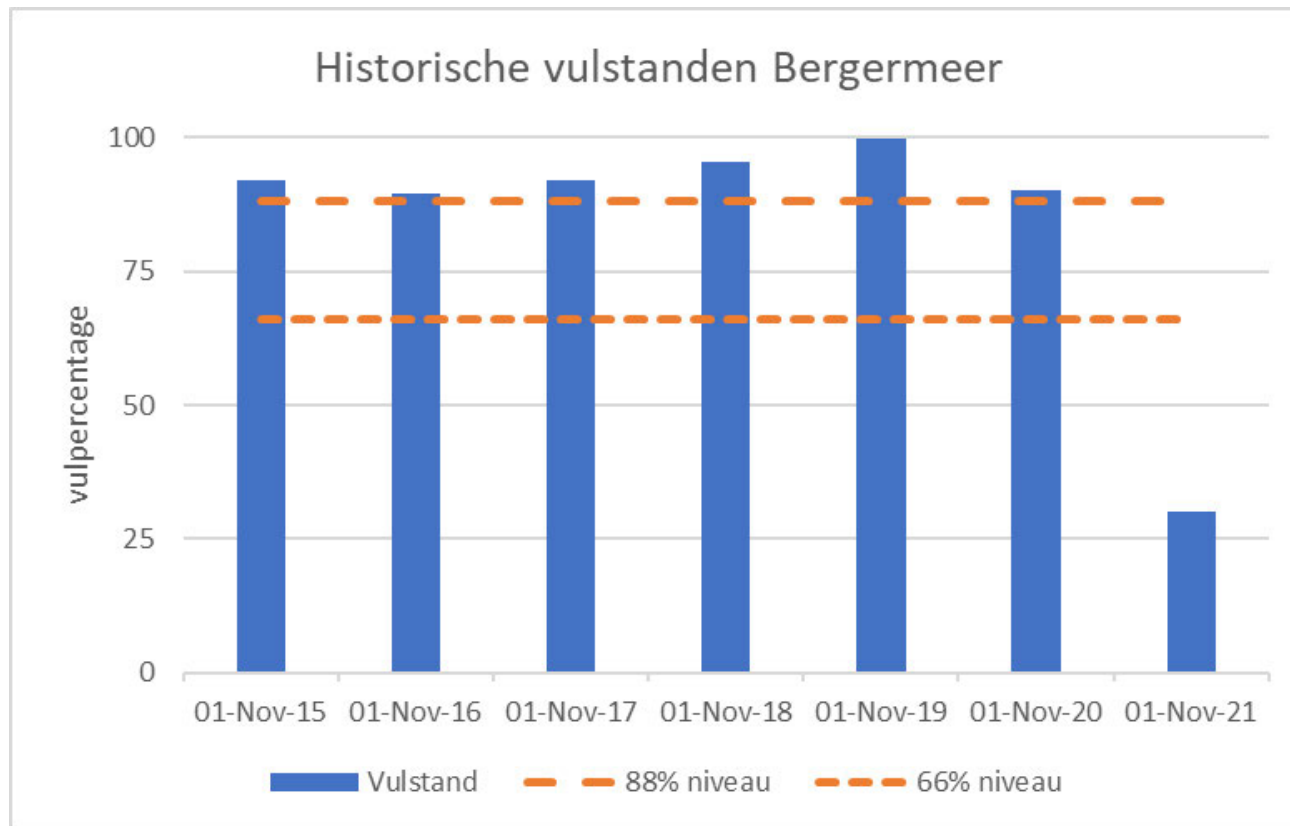
- Veiling kan gelijktijdig gehouden worden voor de capaciteit die nog niet verkocht is. Deze kan openstaan voor partijen die nu geen capaciteit hebben, maar wel een SSSA. Overheid moet tijdig afstemmen met Taqa wat hiervan het boekingstarief wordt en dit tarief aan marktpartijen vergoeden.

Openstaande vragen

- Hoe wordt Grijpskerk meegewogen in het behalen van het Nederlandse doel 5.1.1.c
- Hoe snel kan een veiling worden opgezet? Hoe wordt RVO hierbij betrokken?
- Hoe snel kan een aangewezen partij actief zijn? Hoe vindt de selectie plaats? Wat is de basis voor de vergoeding?
- Wie betaalt de kosten? Hoe worden deze eerlijk verdeeld?
 - Binnenland / buitenland?
 - Via belasting, nettarieven, andere tarieven of heffingen?

Achtergrond – historische GSB vulstanden

- Tot SY2020 zorgden Bergermeer capaciteitshouders voor volle gasopslag aan begin winter.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 15 april 2022 16:30
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Doorst: Planning en werkstromen
Bijlagen: Projectplanning subsidiemaatregel vulling gasopslag Bergermeer v1 (concept).docx; 220412 - AEP - MR beslisnotitie maatregelen gasopslag EBN v8.docx; Kyos gasopslag vulverplichting - 20220410.pptx

Ha 5.1.2.e 5.1.2.e , 5.1.2.e

Fijn dat 5.1.2.e deze rol op zich kan pakken!

Vanuit AEP hebben we gisteren al e.e.a. in gang gezet om 5.1.2.e volgende week op gang te helpen:

- We hebben geprobeerd zoveel mogelijk to-do's te identificeren samen met WJZ en RVO. Dit hebben we opgenomen en verwerkt in de bijgaande concept projectplanning (dank 5.1.2.e Hopelijk helpt dit 5.1.2.e snel op weg!
- We hebben dit ook alvast gedeeld met RVO voor verdere input vanuit hun kant. Gevraagd om reactie op dinsdagochtend.
- We hebben ook alvast een soort van kick-off overleg gepland voor dinsdag 12:00-13:00u a.s. gepland met WJZ/RVO/Kyos, zodat 5.1.2.e direct iedereen bij elkaar heeft die er tot nu toe bij zijn betrokken. Vanuit AEP schuiven we ook aan om dit soepel op gang te helpen.

Zie bijgaand ook ter info de MR-notitie en presentatie van Kyos.

Fijne dagen!

Groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e @minezk.nl>
Sent: vrijdag 15 april 2022 14:32
To: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Cc: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Subject: RE: Doorst: Planning en werkstromen

Ha 5.1.2.e ,

Wat een fijn nieuws, erg gewaardeerd. Ik denk dat 5.1.2.e het best met jullie de intake kan doen. Misschien kan 5.1.2.e vast de MR notitie van gisteren + eventueel andere relevante info zoals de presentatie naar de bewindspersonen deze week/materiaal van Keos vooruitsturen.

Fijne dagen!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: 15 april 2022 om 14:06:40 CEST

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>, 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>, 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Doorst: Planning en werkstromen

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

We denken een mooie match te kunnen maken met 5.1.2.e [redacted]. Zij heeft o.m. gewerkt aan de eerste fase van het Groeifonds en zij is per direct beschikbaar. Lijkt me goed dat we zsm een intake houden om de opdracht iets beter te verkennen en om te kijken of jullie ook denken dat dit een goede match met 5.1.2.e [redacted] kan zijn. Laten jullie die inplannen? Graag daarvoor 5.1.2.e [redacted] en mij allebei uitnodigen.

En als er op papier nog wat meer info is, dan ontvang ik die graag, want onderstaande roept uiteraard best wat vragen op (subsidieregeling waarvoor? veiling waarvan? etc).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

.....
5.1.2.e [redacted]

- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 06-5.1.2.e [redacted]
<[redacted]@minezk.nl>
www.rijksoverheid.nl/ezk
.....

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Datum: 14 april 2022 om 18:27:57 CEST

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>, 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Antw: Planning en werkstromen

Dank, ja dit is echt een project (spoor 2) met grote prioriteit in het kader van de gascrisis, voor zowel Hans Vijlbrief als Rob Jetten.

Van alle DGKE projecten is dit het project met grootste belang op dit moment (zolang we nog geen gasboycot/stop hebben).

5.1.2.e [redacted] als er iemand in de pool is die hierbij per direct kan helpen zou dat erg fijn zijn. Misschien kun je het best 5.1.2.e [redacted] bellen als je een profiel/nader beeld nodig hebt wat precies de vaardigheden zijn.

Hgr, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: 14 april 2022 om 18:16:15 CEST

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: FW: Planning en werkstromen

Hi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zie hieronder: voor ons traject om Bergermeer te vullen hebben we per direct een projectleider nodig die het deeltraject om een subsidieregeling ism RVO en WJZ te realiseren coördineert. Het is een kort traject want de regeling moet binnen uiterlijk 3-4 weken af zijn en tot een succesvolle veiling hebben geleid.

Is er een projectleider met affiniteit met / gevoel voor subsidietrajecten beschikbaar?

@5.1.2.e 5.1.2.e blijft bijna 100% aan boord de komende weken maar heeft zijn handen vol aan de overige aspecten van het traject Bergermeer (vulling en koop).

Ik hoop op jullie hulp!!

Groet,

5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Elektriciteit

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | DEN HAAG
Postbus 20401 | 2500 EK | DEN HAAG

06-5.1.2.e

@minezk.nl

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 14 april 2022 17:00

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Planning en werkstromen

Ha 5.1.2.e

Zoals zojuist besproken, hieronder even een globaal overzicht van de verschillende werkstromen zoals ik ze zie.

Lijkt mij goed om ons reguliere overleg op di/do ochtend te blijven gebruiken om de algehele stand van zaken bij te houden en dingen bij elkaar te kunnen blijven brengen.

- Het bewaken van het overzicht kan ik voor je blijven doen alsmede de dingen die onder 1. vallen. Zullen we ook iets strakker moeten trekken. Volgens mij ook goed om met Kyos nader te bespreken wat hun inzet/capaciteit gaat zijn.
- Punten 2 en 4 vergen iemand anders die deze trajecten gaan trekken.
- Punt 3. kunnen we wellicht nu nog even vanuit ons bestaande overleg aansturen, maar op termijn iemand nodig die het dossier EBN/gasopslag managet.

Overzicht van werkstromen:

1. Voor MR 22 april:
 - a. Afpoetsen begrotingsaspecten: 5.1.2.e (+ FEZ/5.1.2.e)
 - b. Input voor Kamerbrief leveringszekerheid begin volgende week – 5.1.2.e
 - c. Overleg ACM over eerdere input – volgende week (vóór dat kamerbrief wordt verzonden) – 5.1.2.e
 - d. Vermoed dat we ook nog werk gaan hebben aan Kamervragen en update richting TK over uitvoering
2. Uitwerken maatregel (i), op kortst mogelijke termijn:
 - a. Projectleider nodig die concreet de stap van maatregel op hoofdlijnen tot uitvoering op zich neemt (aanspreekpunt RVO, coördineert werkzaamheden tussen RVO, WJZ, Kyos)
 - b. 5.1.2.e en 5.1.2.e werken alvast lijst met to-do's and asks vanuit RVO uit
 - c. Hebben alvast een overleg gepland voor dinsdag a.s.
3. Uitwerken maatregel (ii), op kortst mogelijke termijn:
 - a. Voor nu een klus voor WJZ//AEP/Kyos om inhoudelijk nader uit te werken samen, expertise ligt gewoonlijk ook daar op dit soort onderwerpen bij WJZ/AEP
 - b. Cruciaal dat ook 5.1.2.e en 5.1.2.e betrokken blijven op dit thema, want raakt aan evt. aankoop
 - c. Wel belangrijk om iemand van K&E bij te gaan schakelen die dossier op zich kan gaan nemen, ook op wat langere termijn taak en voortgang EBN monitort als ze eenmaal bezig zijn
4. Uitwerken claw-back uitgaven middelen via opslag op transporttarieven
 - a. Goed om iemand op aan te wijzen die dit dossier gaat trekken, wellicht vanuit cluster netbeheer?
 - b. Vergt input/expertise vanuit WJZ
 - c. ACM kan worden betrokken
 - d. Afstemming met FIN belangrijk

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Algemene Economische Politiek
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

+31(0)6 5.1.2.e

minezk.nl

Ministerie van Economische Zaken
 en Klimaat

Projectplanning subsidiemaatregel vulling gasopslag Bergermeer – conceptversie 15 april

Organisatie Project				
To-do's	Beschrijving	Met Wie	Organisator	Voor Wanneer
Overleg kernteam uitvoering subsidieregeling	Eerste overleg met kernteam en RVO over uitvoering subsidieregeling	Kernteam (EZK/RVO)	5.1.2.e (AEP)	Di 19/04 om 12:00-13:00u (Teams)
Projectleider aanwijzen	Centrale coördinator die het project trekt vanuit EZK t/m uitvoering, en nauw schakelt met 5.1.2.e (RVO)	-	?	Di 19/04
Lijst samenstellen kernteam	Kernteam opstellen die regelmatig overlegt met RVO over uitvoering subsidieregeling (voorlopig): EZK: 5.1.2.e (WJZ), 5.1.2.e (WJZ), 5.1.2.e (AEP), 5.1.2.e (AEP) RVO: 5.1.2.e Kyos: 5.1.2.e	RVO, Kyos, WJZ, AEP, Directie EM	Projectleider	Di 19/04
Periodiek overleg inplannen	2x per week kort bijeenkomen met kernteam voor bespreking voortgang. Voorkeur RVO: di en do.	EZK/RVO	Projectleider	Bespreken tijdens eerste overleg di 19/04 12:00-13:00u (Teams)
Stuurgroep / escalatieroute inrichten	Bij problemen kan een stuurgroep / escalatieroute snel knopen doorhakken en/of bijschakelen	EZK/RVO	Projectleider	Te bepalen
Opracht richting RVO uitwerken	Zie o.a. punt 1 hieronder. Zie conceptplanning en lijst met voorlopige to-do's hieronder.	EZK/RVO	Projectleider	Di 19/04

2022

(concept) Planning op hoofdlijnen				
To-do's	Beschrijving	Met Wie	Organisator	Voor Wanneer
1. Procesplaat met alle relevante stappen maken	Procesplaat maken over hoe de mechanismen in elkaar zitten voor RVO om uitvoering voor te bereiden i.e. wat gaat erin en wat komt eruit? EZK moet keuze/vertaalslag maken van inrichting naar regeling naar uitvoering.	Projectleider	Projectleider	
2. Besluit over al dan niet inrichten loket of optie deelname aan veiling	Als wordt gekozen voor optie deelname aan veiling = meteen aanvraag subsidie. In regeling komt paraaf aanvraagproces			
3. Tussenstappen toetsingen uitwerken	Uitwerken van tussenstappen op verschillende toetsingen: handhavingstoets, uitvoeringstoets, betrokkenheid monitorcommissie, toetsing regeldruk, internet consultatie e.d.			
4. Uitwerking staatsteun aspecten	Opstellen van staatsteunanalyse, afspraken maken over contact EC, melding voorleggen aan EC en ze direct informeren na	Beleid EM/WJZ	WJZ	Week van ma 18/04 in gang worden gezet

	kamerbrief gasleveringszekerheid			
5. RUS USK uitvoering afspreken met RVO	Nadenken over wat willen we met accountantsverklaring (NB. vereist instemming van Fin). RVO ziet graag een besluit hierover.			
6. Doorgeven indicatie tijdlijn voor aflevering aan RVO een voor 95% complete concept regeling	RVO wil graag weten wanneer zij een concept regeling kunnen verwachten.	WJZ		
7. Bullet-proof meetstand per einde vd maand	Voor nametingen en vullingen om betaling op te baseren is nodig meetstanden die op voorhand betrouwbare gegevens met overheid deelt. Bij TAQA nachecken welke data er zijn en hoe deze kunnen worden opgehaald (vergt instemming capaciteitshouders, kan wellicht via subsidievoorwaarden). GTS kan evt. advies geven. Zie ook hieronder.			
8. Regelen dat pp. akkoord zijn met verstrekken gegevens van TAQA aan RVO	In regeling opnemen wie geeft de vulling door en hoe het gecertificeerd wordt.	WJZ		
9. Besluit over publicatie "correctiebedragen"	Centraal vastgelegd en gepubliceerd: gelijk publiceren of telkens aparte publicaties maken?			
10. Mogelijk kijken naar uitvoeringsovereenkomst met boeteclausule bij grote projecten SDE	Boete bij niet voldoen vullen kan niet i.c.m. subsidieregeling. Daar ziet terugvordering subsidie op.			

MR-beslisnotie: Vulmaatregelen gasopslag ten behoeve van de leveringszekerheid

Gevraagd besluit aan de MR:

- *Akkoord om – in het belang van de gasleveringszekerheid van Nederland en omliggende landen en om gezamenlijk met bondgenoten vast te kunnen houden aan strenge(re) sancties tegen Rusland – maatregelen te nemen om gasopslag Bergermeer te vullen tot ca. 68%, conform het huidige voorstel van de CIE voor regelgeving (EU-verordening) en daarvoor een incidentiele suppletoire begroting in te dienen ter hoogte van EURO 1 miljard aan voorfinanciering. De maatregelen bestaan uit de volgende 2 onderdelen:*
 - Subsidiemaatregel bedoeld om marktpartijen te stimuleren gas op te laten slaan;*
 - Aanwijzen van een partij om vulling van de gasopslag te realiseren voor het deel dat niet gevuld wordt door marktpartijen.*

NB. De ISB zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan de MR van 22 april a.s. als onderdeel van besluitvorming over de voorziene kamerbrief leveringszekerheid.

Toelichting

Afhankelijkheid van Russisch gas

De EU importeert in 2021 voor ca. 155bcm gas uit Rusland, wat neerkomt op 40% van de totale gasconsumptie van de EU (bron: IEA/EC). Een beperking in de levering van Russisch gas zal ernstige maatschappelijke en economische gevolgen hebben voor de gehele EU; om die reden zijn tot op heden uitzonderingen gemaakt voor gaslevering binnen de sancties.

Mocht er nu een stop komen op Russisch gas dan zitten gasopslagen op Europees niveau gemiddeld voor ca. 26% vol. Daarmee zou sprake zijn van een slechtere uitgangspositie dan afgelopen winter, toen de gasopslagen gemiddeld tot ruim 70% waren gevuld bij aanvang van de winter.

Gasopslag Bergermeer is de grootste vrij toegankelijke gasopslag van West-Europa en vormt daarmee een belangrijk onderdeel van de energie-infrastructuur. Bij een volledige stop op de levering van gas uit Rusland zou een volle gasopslag Bergermeer ca. 3,5% van het jaarlijkse Europese importvolume uit Rusland opvangen uitgaande van het importvolume van 2021. Dit komt overeen met ca. 2 weken gasimport door de EU uit Rusland.

Volgens Gasunie is er bij een allocatie van schaarste tussen Duitsland en Nederland een aanzienlijke afschakeling van de industrie aan de orde. Gasopslag Bergermeer ongevuld laten komt overeen met de afschakeling van ten minste de 30 grootste industrieën in Nederland gedurende de 6 wintermaanden. Het is daarom noodzaak om uiterste maatregelen te treffen om de maatschappelijke en economische schade bij een eventuele gehele of gedeeltelijke beperking van de levering van Russisch gas te beperken. Er is geen uitrust van maatregelen mogelijk.

Naast het verminderen van de vraag naar gas, worden alternatieven voor Russisch gas zoals import via pijpleidingen uit Noorwegen en LNG-terminals in de havens vrijwel volledig benut. Met de voorziene uitbreiding van de LNG-capaciteit – in Rotterdam gaat de GATE-terminal van 12 naar 17-20bcm in 2022, en in de Eemshaven komen Nederlandse en Duitse drijvende LNG-terminals van gezamenlijk 8bcm zodra de benodigde vergunningen rond zijn en terminals aangesloten kunnen worden op het gasnet in het najaar 2022 – is het potentiële gat van wegvallend Russisch gas niet opgevangen.

De inschatting is dat er dit jaar 30-50bcm contracteerbaar LNG op de mondiale markt extra naar Europa te halen is (ondanks dat de totale import uit Rusland 155bcm bedroeg in 2021). Gegeven het feit dat het ook nog tijd kost om de additionele LNG-importcapaciteit te regelen is het noodzakelijk om gelijktijdig zoveel mogelijk gas te importeren en beschikbare gasopslagen te vullen.

Het vullen van de opslag draagt bij aan de leveringszekerheid in brede zin. Het is – gegeven het open en grensoverschrijdende karakter van de Europese gasmarkt – niet mogelijk om op voorhand vast te stellen dat het vullen van de opslag bijdraagt aan de leveringszekerheid van één enkel buurland of enkel afnemers in de industrie.

Bij een volledige stop op de levering van gas uit Rusland, is de verwachting dat tekorten en prijzen dusdanig zullen toenemen zodat ook Nederlandse afnemers (w.o. huishoudens en de industrie) baat en belang zullen hebben bij een volle gasopslag Bergermeer. In dat geval zullen de kosten van de maatregelen ook beperkt zijn (zie toelichting hieronder). In mildere scenario's van bijvoorbeeld een gedeeltelijke rem op gasleveringen uit Rusland (en hoge prijzen) is het waarschijnlijk dat de maatregelen overwegend ten bate vallen aan het buitenland. Eventuele kostenvereffening met andere lidstaten zal dan op een later moment kunnen plaatsvinden, zodat tijdige vulling niet in het geding komt. Hierover is echter nog geen duidelijkheid.

Een alternatief dat mogelijk lijkt en momenteel ook verder verkend wordt is of de uiteindelijke kosten (van beide maatregelen, zie hieronder), in samenhang met de uiteindelijke wijze waarop voor de langere termijn invulling wordt gegeven aan de vulverplichting, verhaald kunnen worden via een heffing bovenop (maar niet in) de tarieven voor gastransport (GTS). Hierover is ook overleg geweest met ACM. Op die manier kan de rekening worden gelegd bij de gebruikers die profiteren van de vulling van de gasbergingen (leveringszekerheid). Dit alternatief zal in samenhang met de invulling van de vulverplichting voor de langere termijn worden uitgewerkt om te bewerkstelligen dat de financiering een vorm van voorfinanciering is en de uiteindelijke kosten door de gebruikers worden opgebracht in de vorm van een heffing.

Voorstel voor een EU-verordening en relatie tot Regeerakkoord

De CIE heeft een voorstel voor regelgeving (EU-verordening) uitgebracht op grond waarvan lidstaten verplicht worden om gasopslagen te vullen. Dit voorstel is momenteel onderwerp van onderhandeling met de Raad en het Europees Parlement. De Nederlandse inzet in de Europese onderhandelingen is erop gericht om voor de **lange termijn** geen verplichting op te leggen aan lidstaten, maar aan afnemers (w.o. energiebedrijven die leveren aan beschermde afnemers, zoals huishoudens) en deze verplichting te koppelen aan de omvang van het gasverbruik in een lidstaat.

Vooruitlopend op het vaststellen en de inwerkingtreding van de EU-verordening wordt voor nu voorgesteld om – mede in het belang van de leveringszekerheid van andere lidstaten en het kunnen vasthouden aan strenge sancties tegen Rusland – Nederlandse gasopslagen voor aankomende winter te vullen conform het door de CIE in de verordening genoemde niveau van 80%. Dit sluit aan bij de afspraak uit het coalitieakkoord om minimale vulgraden voor gasopslagen te realiseren.

Voorgestelde maatregelen

Een vertaling van het EU-niveau voor de winter '22/23 van 80% naar Nederland komt, omdat het gaat om een geaggregeerde verplichting op lidstaatniveau, concreet neer op het

doel om gasopslag Bergermeer dit jaar te vullen tot ca. 68%.¹ Vanwege de huidige hoge gasprijzen is het nu niet rendabel voor marktpartijen om gas op te slaan. Om de vulgraad toch te behalen wordt voorgesteld om de volgende twee maatregelen te nemen:

- (i) Een subsidiemaatregel die marktpartijen stimuleert om gas op te slaan. Marktpartijen kunnen in een tenderregeling meedingen naar een subsidie die hen vergoedt voor:
 - a. het negatieve verschil tussen de huidige gasprijzen en de verwachte gasprijzen aankomende winter (de zogenoemde zomer-winter spread);
 - b. een incentivebonus (premie) om deelname te stimuleren; en
 - c. een vergoeding voor de opslagkosten (indien de partij niet reeds opslagcapaciteit geboekt heeft in gasopslag Bergermeer).
- (ii) De resterende vulbehoefte – het verschil tussen wat enerzijds marktpartijen zelf al gevuld hebben en invullen met behulp van de subsidieregeling en anderzijds de hoeveelheid die dan nog nodig is om de gewenste vulgraad (68%) te behalen – zal worden gevuld door een door de Staat aangewezen partij.
 - a. Voorstel is om (beleidsdeelneming) EBN hiervoor aan te wijzen (zie toelichting hieronder).
 - b. EBN zal ten dele gas moeten opslaan in het deel van de capaciteit in de gasopslag Bergermeer waarop Gazprom gebruikersrechten heeft (zie toelichting hieronder). Het kan zijn dat dit deel moet worden uitgesloten van vulling indien de risico's i.r.t. Gazprom onaanvaardbaar blijken te zijn. Hier wordt momenteel nader onderzoek naar gedaan (zie toelichting hieronder). De vulgraad voor gasopslag Bergermeer zal dan maximaal ca. 60% zijn.

De voorgestelde maatregelen zien slechts op het vullen van de gasopslag Bergermeer voor de winter '22/23. Voor de vormgeving van de invulling van een vulverplichting voor de langere termijn moet worden afgewacht op welke wijze de vulverplichting in Europese regelgeving precies wordt vormgegeven. Beide maatregelen zullen moeten worden voorgelegd bij de CIE (mededinging) in het kader van staatssteunregels. Gegeven de beleidsdoelstelling van de CIE en het zo min mogelijk marktverstoring werken is de verwachting dat deze geen bezwaar zal hebben.

Uitgaven en inwerkingtreding

De totale uitgaven gemoeid met de twee maatregelen worden op basis van de huidige en verwachte toekomstige gasprijzen geraamd op maximaal 1 miljard (met nadere onderbouwing in de bijlage). Hiervoor zal een incidentele suppletoire begroting worden ingediend. In het geval dat gasprijzen in de winter hoger komen te liggen dan de huidige gasprijs – bijv. in het geval van een beperking van gasleveranties uit Rusland in de winter – dan kunnen de uitgaven beperkt zijn en dan kan maatregel (ii) inkomsten opleveren.

De subsidie voor marktpartijen onder maatregel (i) biedt marktpartijen een garantie voor het negatieve verschil tussen de hoge gasprijzen nu en de verwachte lage gasprijs in de winter. Mocht de gasprijs in de winter echter hoger liggen dan nu het geval is, dan zal het subsidiedeel dat ziet op zomer-winter spread (a) komen te vervallen. Maatregel (ii) levert in dat geval geld op. De aangewezen partij (EBN) heeft dan immers in opdracht van de overheid gas ingekocht voor een lagere prijs dan waartegen het in de winter verkocht kan worden. Noodzaak van een eventuele kostenvereffening met andere lidstaten of het invoeren van een opslag op toekomstige gasleveringstarieven – en de omvang daarvan – zal daarom pas achteraf duidelijk zijn.

¹ Nederland heeft verschillende gasopslagen. De 80%-vulgraad voor 1 november 2022 is een geaggregeerd doel voor alle gasopslagen. Verschillende gasopslagen gaan naar 100% en short- en mult cycle opslagen blijven wat Nederland betreft buiten beschouwing. Daarmee resteert een vulbehoefte van ca. 68% voor gasopslag Bergermeer.

Beoogde inwerkingtreding van maatregel (i) is eind april. Na de sluiting van de openstelling van de subsidieregeling en afhankelijk van de resterende vulbehoefte zal maatregel (ii) medio mei 2022 in werking treden.

Maatregelen die niet nader worden uitgewerkt in het kader van gasopslag

In het overwegen van maatregelen om gasopslagen te vullen zijn verschillende opties afgevallen. Overwogen is om een vulverplichting op te leggen aan de partijen die gebruiksrechten (capaciteit) hebben geboekt in gasopslag Bergermeer of aan leveranciers en grootverbruikers van gas. Deze opties zijn voor het realiseren van de beoogde vulgraad op korte termijn als riskant en niet voldoende kansrijk beoordeeld:

- Verplichten capaciteithouders gasopslag Bergermeer: De opslagcapaciteit van Bergermeer is voor komende winter voor ca. 90% geboekt (los van daadwerkelijke vulling). 40% daarvan komt toe aan Gazprom, de overige 50% is door marktpartijen in binnen en met name buitenland geboekt. Ten aanzien van Gazprom is de verwachting dat deze partij geen gehoor zal geven aan een vulverplichting. Voor de overige marktpartijen die capaciteit hebben geboekt is de reële verwachting dat zij de geboekte capaciteit zullen teruggeven aan TAQA op het moment dat er een vulverplichting wordt opgelegd, omdat dit voor hen in de huidige markt een te groot financieel risico met zich brengt, ook wanneer er een compensatie wordt verstrekt voor het onevenredige nadeel dat zij ondervinden.
- Verplichten leveranciers en grootverbruikers: Sinds de hoge gasprijzen zijn verschillende leveranciers (aan beschermde gebruikers in Nederland) failliet gegaan en er bestaan zorgen rondom de kredietwaardigheid van enkele bestaande leveranciers. Verschillende grootverbruikers hebben inmiddels hun productieniveaus teruggeschroefd en niet uitgesloten kan worden dat ook zij te maken hebben met afnemende kredietwaardigheid/een onzekere toekomst. Het is daarmee riskant om leveranciers en grootverbruikers op korte termijn een verplichting op te leggen waarmee aanzienlijke financiële inspanningen zijn gemoeid. Leveranciers en grootverbruikers van gas op de Nederlandse markt hebben daarnaast hun seizoensvraag voor de winter '22/23 in de praktijk mogelijk op verschillende manieren reeds afgedekt, deels met behulp van gasopslag in Duitsland. Gasopslag Bergermeer wordt voor een belangrijk deel benut door partijen die niet leveren aan de Nederlandse markt. Het opleggen van een vulverplichting aan leveranciers en grootverbruikers op de Nederlandse markt doorkruist daarmee de voorzieningen die reeds door deze partijen zijn getroffen. Ook voor deze partijen geldt overigens dat een opslagverplichting een compensatieverplichting met zich meebrengt voor het onevenredig nadeel dat zij ondervinden (met bovendien waarschijnlijk juridische procedures tot gevolg). Tot slot zou deze optie complexe spoedwetgeving vereisen.

Tot slot geldt voor beide opties dat een opslagverplichting een compensatieverplichting met zich meebrengt voor het onevenredig nadeel dat partijen ondervinden en dat dit (complexe) spoedregelgeving vergt op basis van het staatsnoodrecht (artikel 10a Distributiewet).

5.1.2.b en 5.1.2.i

[Redacted content]

5.1.2.b en 5.1.2.i

Rol EBN als aangewezen partij

Voorstel is om EBN aan te wijzen als 'aangewezen partij' die onder maatregel (ii) gasopslag Bergermeer voor het resterende deel vult. De motivatie hierbij is als volgt.

Ten eerste dient de aangewezen partij geen tegengestelde belangen hebben ('conflicts of interest') en een solide financiële positie te hebben (o.a. vanwege voorfinanciering en counterparty risico's). Het is daarom niet wenselijk om een marktpartij aan te wijzen die zelf belangen heeft en handelt op de gasmarkt. Tevens hebben marktpartijen in de huidige marktomstandigheden te maken met 'margin calls' voortkomend uit toegenomen counterparty risico's (lees: financiële positie van energiebedrijven staat onder druk).²

Zodoende resteren enkel niet-marktpartijen die dicht bij de overheid staan. Kandidaten hiervoor zijn EBN en Gasunie/GTS. Voorst is het niet wenselijk om Gasunie/GTS aan te wijzen gegeven diens rol als onafhankelijk netbeheerder van het gasnetwerk. Het is Gasunie/GTS ook niet toegestaan om te handelen op de gasmarkt vanwege het zogenoemde 'groepsverbod' en EU-wetgeving.

EBN kan de rol van aangewezen partij op zich nemen. EBN is een beleidsdeelneming met de Staat als enige aandeelhouder. EBN beschikt tevens over een solide financiële positie. Om de taak als aangewezen partij uit te voeren zal EBN echter wel een overeenkomst moeten sluiten met TAQA o.a. om opslagcapaciteit te contracteren (deels op interruptible basis) en toegang te krijgen tot de gashandelsmarkt (waarbij TAQA handelsactiviteiten uitvoert namens EBN). TAQA handelt zelf op de gashandelsmarkt ten behoeve van de gasopslag Bergermeer, maar enkel voor zover het verband houdt met opslag (geen andere volumes).

Rol TAQA bij maatregelen om gasopslag Bergermeer te vullen

De eigenaar/beheerder van de gasopslag Bergermeer zal bereidwillig moeten zijn om de beide (hierboven genoemde) maatregelen (i) en (ii) te faciliteren. De huidige eigenaar TAQA werkt hier nu aan mee. TAQA wil echter haar belangen in de gasopslagen Bergermeer en PGI Alkmaar verkopen. 5.1.1.c. Het is geen gegeven dat een andere nieuwe eigenaar bereidwillig is om hieraan mee te werken.

Beleidsdeelneming EBN heeft een belang van 40% in beide opslagen. EBN heeft onder voorwaarden een bod uitgebracht op de belangen van TAQA, maar een daadwerkelijke overname vergt instemming van de Staat als aandeelhouder en instemming van EZK onder

² Ook GasTerra valt daarom af: (i) GasTerra is in afbouw en heeft daarom beperkte toegang tot kap taalmarkten. (ii) GasTerra vormt samen met de Maatschap Groningen een economische eenheid. Voor ieder besluit binnen GasTerra is daarom instemming van de aandeelhouders noodzakelijk (Shell, ExxonMobil, EBN en de Staat). Als GasTerra moet optreden als DP zal de Staat eerst overeenstemming moeten bereiken met Shell en ExxonMobil over de voorwaarden waaronder dit moet gebeuren. Aangezien Norg, Grijskerk en Alkmaar al nagenoeg volledig gevuld moeten worden is niet te verwachten dat Shell en ExxonMobil zich willen committeren aan een vulling van Bergermeer. 5.1.1.c

de Mijnbouwwet. Momenteel wordt nader onderzoek gedaan door EZK en FIN naar de voorgenomen overname. Er is geen garantie dat TAQA medewerking aan maatregelen ter vulling van de gasopslagen blijft verlenen als EBN niet de mogelijke nieuwe eigenaar is.

Mocht EBN de belangen van TAQA overnemen dan wordt EBN volledig eigenaar van gasopslag Bergermeer. EBN heeft aangegeven om maatregelen (i) en (ii) te willen faciliteren. Voornemen is dan om aan de te verlenen instemming voor de aankoop op grond van artikel 82, derde lid, Mijnbouwwet als voorwaarde te verbinden dat EBN als eigenaar van de gasopslagen medewerking verleent aan de uitvoering van het beleid van EZK gericht op het realiseren van verplichte vulgraden.

Bijlage: Inschatting kosten maatregelen

De vulbehoefte van 68% voor gasopslag Bergermeer vertaalt zich door naar een volume van 30TWh. De totale geschatte kosten gemoeid met dit volume komt tegen de huidige marktprijzen neer op EURO 271 miljoen, met een bandbreedte van EURO 25 – 611 miljoen. Dit betekent 9 EURO per MWh opgeslagen volume (bandbreedte 0,8 – 20 €/MWh). De maatregelen worden nog verder uitgewerkt. Het budget is daarom gezet op maximaal EURO 1 miljard.

De totale kosten kunnen als volgt worden uitgesplitst tussen de subsidieregeling (maatregel (i)) en de kosten die aan de aangewezen partij (maatregel (ii)) moeten worden vergoed.

- (i) De kosten gemoeid met de subsidieregeling hangen af van de daadwerkelijk gerealiseerde DA/Q1-23 spread tot 1 november 2022. Op dit moment verwacht de markt dat deze spread op ongeveer 5€/MWh ligt. De bandbreedte kan afgeschat worden op EURO -5 tot 15/MWh. Daarbovenop komen nog de variabele kosten van Bergermeer (EURO 0,491/MWh) en een opslag (momenteel geschat op EURO 2,5/MWh). Deze waarde van de opslag wordt pas in de tender duidelijk. Tenslotte moet voor de onverkochte capaciteit een fee betaald worden aan gasopslag Bergermeer; deze wordt nu geschat op EURO 1,5/MWh, maar dit bedrag moet nog uit worden onderhandeld. De totale verwachte kosten voor de tenderregeling, met een verwacht aangeboden volume van 20TWh, is dan EURO 166 miljoen met een bandbreedte van EURO 0 – 366 miljoen. Dit komt neer op EURO 8,3 per MWh opgeslagen gas (bandbreedte: EURO 0 – 18/MWh).
- (ii) Voor de aangewezen partij blijft in ieder geval nog 10TWh over om te vullen. Hiervoor zijn de verwachte kosten vergelijkbaar als in de subsidieregeling (EURO 5/MWh) plus variabele kosten (EURO 0,491/MWh) en opslag van EURO 2,5/MWh. De aangewezen partij loopt een onderbrekingsrisico d.w.z. het risico dat prioritaire capaciteitshouders op enig moment zelf besluiten gas op te gaan slaan. Dit risico schatten we op EURO 1 – 5/MWh. De aangewezen partij zal pas achteraf worden vergoed voor de kosten van de aankoop en opslag van gas en zal derhalve zelf moeten voorfinancieren. De financieringskosten en service fee die hiermee gemoeid wordt geraamd op ca. EURO 15 miljoen. De totale verwachte kosten van de aangewezen partij komen daarmee uit op EURO 105 miljoen, met een bandbreedte van EURO 25 – 245 miljoen. NB. EBN heeft geen aanvullende voorfinanciering nodig vanuit de Staat (als aandeelhouder).

Tenslotte, zowel in het mechanisme voor de subsidieregeling als voor de aangewezen partij is een maximum ingebouwd van 20€/MWh. Mocht in een (heel) extreem en momenteel niet voorzien scenario de DA/Q1-23 spread gemiddeld gedurende de hele periode boven dit maximum zijn, zijn ook de betalingen gemaximaliseerd.

Van: 5.1.2.e@kyos.com
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 21:52
Aan: 5.1.2.e
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]@kyos.com
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: To-do's uitwerking/uitvoering vulmaatregelen
Bijlagen: Capaciteitstarief Bergermeer - onderbouwing.docx; Interruptible tarief Bergermeer - verduidelijking.docx
Ondertekend door: 5.1.2.e@kyos.com

5.1.2.e 5.1.2.e (en collega's)

Ter voorbereiding van punt 3-5, leek het 5.1.2.e en mij handig om een beschrijving (memo of notitie?) te maken over het capaciteitstarief dat EZK en Taqa overeen moeten komen. Op basis van het voorstel van Taqa bedragen de kosten 5.1.2.b, maar hopelijk kunnen die tot 5.1.2.b worden teruggebracht.

Daarnaast zullen er met Taqa afspraken gemaakt moeten worden over de interruptible capaciteit voor de Aangewezen Partij. Hiervan hebben we ook een beschrijving gemaakt, met een aantal concrete vragen die aan Taqa gesteld moeten worden.

Groeten,
5.1.2.e

From: 5.1.2.e@minezk.nl
Sent: Tuesday, April 19, 2022 8:20 PM
To: 5.1.2.e@minezk.nl; 5.1.2.e@minezk.nl;
 5.1.2.e@minezk.nl; 5.1.2.e@minezk.nl;
 5.1.2.e@minezk.nl; 5.1.2.e@minezk.nl; 5.1.2.e@minezk.nl;
 5.1.2.e@minezk.nl; 5.1.2.e@minezk.nl;
 5.1.2.e@kyos.com; 5.1.2.e@kyos.com; 5.1.2.e@kyos.com
Cc: 5.1.2.e@minezk.nl; 5.1.2.e@minezk.nl
Subject: To-do's uitwerking/uitvoering vulmaatregelen

Allen,

Hierbij de to-do's zoals vanochtend besproken (waarbij ik 1-5 zelf zal oppakken). Vul gerust aan.

1. Passage in kamerbrief leveringszekerheid (dinsdag)
2. ISB richting FIN incl. cw formulier (woensdag)
 - Uitstaande vraag over liquiditeit EBN (ligt momenteel bij O/FEZ/IRF)
 - Afronden inschattingen begrotingstabel
3. Afspraak inplannen met TAQA over tarieven do/vr (woensdag)
4. Afspraak inplannen met EBN over planning/aanpak wettelijke taak do/vr (woensdag)
5. Overleg inplannen EZK-Kyos voor woensdagmiddag (woensdag)

6. 5.1.2.e Conceptregeling subsidiemaatregel (donderdag)
7. 5.1.2.e Conceptkader voor wettelijke taak (donderdag)

Openstaande vragen ter bespreking donderdagochtend:

- Voert EZK de tender zelf uit (incl. subsidiebeschikkingen), met RVO met name als betalingsroute? Hoe kaderen we dit precies in?
- Formeel besluit nodig of we ook in interruptible space gaan vullen i.e. zijn risico's aanvaardbaar?
- Mag EBN taak financieren vanuit middelen holding? Toegestaan onder mijnbouwwet?
- Wat doen we als Grijpskerk niet 100% mee mag worden gerekend onder vuldoel?

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Algemene Economische Politiek
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

+31(0)6 5.1.2.e
@minezk.nl

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e [redacted]@kyos.com>
Verzonden: zondag 24 april 2022 22:24
Aan: 5.1.2.e [redacted]
CC: 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@kyos.com
Onderwerp: RE: raamwerk subsidieregeling vullen gasopslag Bergermeer + document vragen en bespreekpunten
Bijlagen: Raamwerk subsidieregeling vullen Bergermeer 2104 met vragen_KYOS.docx

Hallo 5.1.2.e

Bedankt voor deze versie. We hebben alvast wat opmerkingen en wijzigingen aangebracht, zie bijlage.

Is het, gezien de tijd, handig als wij alvast wat teksten vertalen en omzetten vanuit Annex IV? Ik denk dan voornamelijk aan art 4.9.3 (Hoogte subsidie) en 4.9.12 (uitwerking voorschotten en afrekening). Laat me maar weten of dit zou helpen.

Groet,
5.1.2.e

From: 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>
Sent: 22 April 2022 15:14
To: 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@kyos.com>; 5.1.2.e@kyos.com
Cc: 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@minezk.nl>
Subject: raamwerk subsidieregeling vullen gasopslag Bergermeer + document vragen en bespreekpunten

Hoi collega's,

Hierbij een eerste opzet van de subsidieregeling voor Bergermeer. In de kantlijn staan nog veel vragen en opmerkingen. Voor de overzichtelijkheid heb ik deze vragen en bespreekpunten apart in een document gebundeld.

Aan de hand van de opzet en het vragendocument kunnen we zo snel mogelijk de openstaande punten in gaan vullen en de regeling stroomlijnen. Daarnaast moeten we afspraken maken over de procedurestappen die bij zo'n regeling horen.

Kijk vooral niet naar juridische ophanging: er wordt nog bekeken of de regeling rechtstreeks onder de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies gaat, of via een wijziging van de Regeling nationale EZK-subsidies. Daarnaast hebben mijn collega's die (veel) meer verstand hebben van subsidieregelingen nog geen blik op dit concept kunnen werpen, dus ook daar past een slag om de arm.

Voor nu denk ik het belangrijkste dat er een richting ligt.

Ik zal ook vast werken aan een raamwerkje voor de toelichting.

Ik stuur zo apart nog een mail aan de betrokken WJZ-ers (dan kan ik wat specifiek juridische vragen stellen) en ik zal ook RVO (5.1.2.e) benaderen met wat tekst en uitleg.

Volgende week zullen we hier snel vervolgstappen op gaan zetten.

Er zullen daartoe aan het begin van de week diverse overleggen worden ingepland.

Voor nu alvast een goed weekend!

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 28 april 2022 12:11
Aan: 5.1.2.e@kyos.com'; 5.1.2.e@kyos.com; 5.1.2.e
Onderwerp: Voorbereiding gesprek EZK-TAQA
Bijlagen: Capaciteitstarief Bergermeer - onderbouwing (AEP comments - 28 april 2022) v2.docx; Interruptible tarief Bergermeer - verduidelijking (AEP comments - 28 april 2022) v1.docx

Ha 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e

Allereerst veel dank 5.1.2.e voor de heldere memo's. Fijn dat jullie dit zo proactief hebben opgepakt. Erg nuttig en inzichtelijk, wat mij betreft hebben wij voldoende om op basis hiervan vanmiddag met TAQA overleg te voeren t.a.v. zowel capaciteitstarief + tarief gebruik interruptible capacity. Ik kom vanmiddag nog even bij jullie op de lijn voor een specifieke vraag rondom monitoring/risk/compliance vanuit de Staat rondom de uitvoering van de taak door EBN en inzet van TAQA.

@5.1.2.e in bijgaande documenten heb ik enkele geel gearceerd enkele punten/vragen toegevoegd die wij kunnen gebruiken in het overleg. Ik stuur zo direct een agenda naar TAQA; zie hieronder.

1. Opening
2. Agenda vaststellen
3. Afspraken die gemaakt moeten worden tussen Staat en TAQA (in tegenstelling tot EBN en TAQA onderling)?
 - a. Stavaza
 - b. Hoe kijken we aan tegen tijdslijnen?
 - c. Wie zijn aanspreekpunten binnen TAQA en EZK over en weer?
 - d. Opmerkingen en suggesties?
4. Tarieven:
 - a. Capaciteitstarieven
 - b. Tarief interruptible capacity
 - c. Service fee EBN-TAQA
5. Vulseizoen '23: Invulling vulverplichting en maatregelen lange termijn
6. Rondvraag en sluiting

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
Directie Algemene Economische Politiek
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
+31(0)5.1.2.e
@minezk.nl

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

From: 5.1.2.e [redacted]@kyos.com>
Sent: dinsdag 19 april 2022 21:52
To: 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>;
5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@kyos.com
Cc: 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minezk.nl>
Subject: RE: To-do's uitwerking/uitvoering vulmaatregelen

5.1.2.e [redacted] 5.1.2.e (en collega's)

Ter voorbereiding van punt 3-5, leek het 5.1.2.e en mij handig om een beschrijving (memo of notitie?) te maken over het capaciteitstarief dat EZK en Taqa overeen moeten komen. Op basis van het voorstel van Taqa bedragen de kosten 5.1.1.c [redacted], maar hopelijk kunnen die tot 5.1.1.c [redacted] worden teruggebracht.

Daarnaast zullen er met Taqa afspraken gemaakt moeten worden over de interruptible capaciteit voor de Aangewezen Partij. Hiervan hebben we ook een beschrijving gemaakt, met een aantal concrete vragen die aan Taqa gesteld moeten worden.

Groeten,

5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 28 april 2022 12:33
Aan: 5.1.2.e @acm.nl'; 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Reactie vragen ACM Bergermeer
Bijlagen: 220426 AEP - Beantwoording vragen ACM bij vulmaatregelen gasopslag v2.docx

Beste 5.1.2.e 5.1.2.e

Hierbij de antwoorden op eerder gestelde vragen n.a.v. de activiteiten Bergermeer.

Mochten jullie nog aanvullende vragen hebben dan horen we dat graag van u.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Beantwoording vragen ACM t.a.v. vulmaatregelen gasopslag (26 april 2022)

Aanleiding

EZK heeft verschillende vragen ontvangen van ACM over de vulmaatregelen voor gasopslag Bergermeer op 7, 11 en 12 april jl. Deze notitie geeft antwoord op de vragen. Vanwege enige overlap tussen de ontvangen vragen zijn deze hieronder samengevat en in één keer beantwoord. Een overzicht van alle vragen van ACM is opgenomen in de bijlage.

Vraag en antwoord

Algemene vragen

1. Bevat de subsidieregeling inclusief boeteregeling voldoende waarborgen zodat de opslag daadwerkelijk en snel genoeg gevuld gaat worden en leveringszekerheid voor komende winter ook is gegarandeerd?
2. Zou het niet goed zijn als er een alternatieve mogelijkheid wordt uitgewerkt voor het geval de subsidieregeling onvoldoende effectief is?
3. Kan er meer inzicht worden verschaft over de afweging waarom voor deze invulling is gekozen?

Antwoord: De subsidieregeling dient ervoor om marktpartijen voldoende stimulans te geven om Bergermeer alsnog te vullen. Anders dan door Kyos in eerste instantie werd voorgesteld zal in de subsidieregeling of de subsidievoorwaarden geen boeteregeling worden opgenomen. Dit omdat het voor de overheid niet mogelijk is om zonder specifieke grondslag in een wet in formele zin punitieve sancties, zoals boetes, op te leggen en een dergelijke grondslag ontbreekt. Wel wordt het niet overeenkomstig de subsidievoorwaarden vullen van de capaciteit waarvoor subsidie is verleend opgenomen als grond voor het ten nadele van de begunstigde wijzigen of intrekken (en terugvorderen) van de subsidie.

Voor de resterende vulbehoefte die niet door marktpartijen wordt gevuld, wijst het kabinet een partij aan, EBN, om namens de Staat gas op te slaan. Middels deze twee maatregelen is het kabinet voornemens om voldoende waarborgen en leveringszekerheid te bieden. De gekozen maatregelen bieden marktpartijen stimulans aan om te vullen door de garantie voor de negatieve spread. Indien de negatieve spread komt te vervallen in de winter kost de subsidieregeling de Staat minder geld en levert de maatregel aangewezen partij de Staat zelfs financiële voordelen op.

Het kabinet heeft ook alternatieve maatregelen onderzocht zoals het opleggen van een vulverplichting aan partijen die opslagcapaciteit hebben gecontracteerd aan leveranciers en grootverbruikers.

De beschikbare opslagcapaciteit (werkgas) in Gasopslag Bergermeer is voor komende winter voor circa 90% geboekt. 40% van deze capaciteit komt toe aan Gazprom (gebruiksrechten in ruil voor leveren kussengas) en 50% is met behulp van veilingen door de opslagbeheerder verkocht aan binnen- en buitenlandse marktpartijen. Naar verwachting zal Gazprom geen gehoor geven aan een vulverplichting. Ten aanzien van de andere (markt)partijen is op basis van een inventarisatie onder de capaciteithouders, de reële verwachting dat zij, op het moment dat er een verplichting dreigt de door hen geboekte capaciteit (zonder compensatie voor de reeds gemaakte kosten) zullen teruggeven aan TAQA. Dit omdat voor hen onder de huidige marktomstandigheden het een te groot financieel risico is om te vullen, ook wanneer er een compensatieregeling is voor het door partijen als gevolg van de verplichting geleden onevenredig nadeel. Bovendien heeft het opleggen van een verplichting aan bestaande capaciteithouders tot gevolg dat deze partijen niet of aanzienlijk minder bereid zullen zijn om opslagcapaciteit te boeken.

Daarnaast is ook overwogen om een vulverplichting op te leggen aan leveranciers en grootverbruikers. Het vullen van de opslagen vergt een aanzienlijke en risicovolle financiële inspanning. Als gevolg van zorgen over kredietwaardigheid van leveranciers en teruggeschroefde productieniveaus van grootverbruikers werd het als riskant geoordeeld om op zo'n korte termijn aan hen deze verplichting te eisen. Daarnaast hebben wij signalen ontvangen dat leveranciers en grootverbruikers van gas op de Nederlandse markt hun seizoensvraag voor de winter '22/23 in de praktijk op verschillende manieren reeds hebben

afgedekt, deels met behulp van gasopslagen in Duitsland. Het voor de korte termijn opleggen van een vulverplichting aan deze partijen opleggen van een vulverplichting aan leveranciers en grootverbruikers op de Nederlandse markt doorkruist daarmee de voorzieningen die reeds door deze partijen zijn getroffen. Voorts wordt de Gasopslag Bergermeer voor een belangrijk deel benut door partijen die niet leveren aan de Nederlandse markt en die dus ook niet geraakt zouden worden door een aan leveranciers en grootverbruikers opgelegde verplichting. Ook voor deze partijen geldt overigens dat een opslagverplichting een compensatieverplichting met zich meebrengt voor het onevenredig nadeel dat zij ondervinden.

Tot slot zouden beide opties complexe spoedwetgeving vereisen. De kans is daarbij reëel dat een dergelijke verplichting door partijen wordt aangevochten, hetgeen niet bijdraagt aan de kans van slagen van dergelijke maatregelen voor komende winter.

Concluderen zijn beide maatregelen, in ieder geval voor de korte termijn, als te riskant en/of onvoldoende kansrijk beoordeeld.

Tot slot is ook gekeken naar het vergroten van het eigendomsaandeel van EBN in Bergermeer. Ten aanzien van deze optie is geconstateerd dat het verkrijgen van het volledige eigendom van Bergermeer en daarmee het beheer van de gasopslag an sich niet leidt tot vulling van de gasopslag. Hiervoor zijn andere maatregelen (zoals bovenbeschreven) nodig. Hoewel werd geconstateerd dat volledig eigendom van de gasopslag door EBN op punten een bijdrage kan leveren aan het uitvoeren van de geschetste maatregelen, is geconcludeerd dat deze toegevoegde waarde niet voldoende is om de verwerving van het volledige eigendom te rechtvaardigen en niet opweegt tegen de risico's die het verwerven van het volledig eigendom van de opslag met zich brengt.

4. Hoe kunnen de kosten in toom worden gehouden als gebruikers zelf een premie bovenop de spread mogen bieden?

Antwoord: De subsidiabele kosten en uitwerking hoogte subsidie is nog een work-in-progress. Gewoonlijk wordt er met een vorm van prijsbegrenzing i.e. prijsplafond waardoor biedingen op een gegeven moment boven het plafond steken en dus niet in aanmerking komen met een subsidie. De vraag aan ons is hoe en of wij met een plafond willen werken, komt er op voorhand een cap op de discount en wat de hoogte van het plafond voor de incentive bonus zal bedragen. Indien er een plafond voor deze bonus komt dan ontstaat er de mogelijkheid dat marktpartijen daar zo scherp mogelijk op gaan mikken wat leidt tot kostenverhoging.

5. Er moeten voldoende waarborgen komen dat de aangewezen partij het "Gazprom deel" daadwerkelijk kan vullen, zonder dat Gazprom dit effectief kan tegenwerken. Hoe zien jullie dat voor je?

Antwoord: De contracten tussen Gazprom en de opslagbeheerder voorzien in de mogelijkheid van het gebruik door andere partijen, zoals een door de overheid aangewezen partij, van de capaciteit waar Gazprom gebruiksrechten op heeft, maar die door Gazprom niet benut wordt, op interruptible basis.

Gazprom zou het gebruik van deze capaciteit in tegen kunnen werken door zelf te gaan opslaan. Hoewel dit in theorie betekent dat de in de capaciteit waar Gazprom gebruiksrechten op heeft opgeslagen hoeveelheid gas 'uit de opslag geduwd wordt', levert dit in de praktijk evenwel geen belemmering op:

- *In de eerste plaats bestaat dit risico alleen als de overige opslagcapaciteit (Gazprom en andere capaciteitshouders) volledig gevuld is.*
- *Daarnaast wordt met een beoogd vulpercentage van ca. 70% (5.1.1.c) maar voor maximaal ca. 5.1.1.c gebruik gemaakt van de capaciteit waarop Gazprom gebruiksrechten (ca. 5.1.1.c) heeft.*
- *5.1.1.c*

- *Wanneer gas als gevolg van het opeisen van capaciteit uit de normale opslagcapaciteit 'geduwd' zou worden, kan het gas fysiek in de opslag blijven door gebruik te maken van de stretch capaciteit.*

6. Welke partij gaat de netkosten van de maatregel in rekening brengen verzorgen, op welke wijze kan dit in de wet- of regelgeving worden opgenomen en hoe kan een eventuele vorm van terugwerkende kracht vormgegeven worden?

Antwoord: Zoals uiteen is gezet in de kamerbrief van 22 april 2022 zullen de kosten van maatregelen ten behoeve van het vullen van de opslagen met behulp van een heffing in rekening gebracht worden bij de partijen die hier van profiteren. Zoals ook is besproken tijdens het overleg tussen ACM, FIN en EZK op 12 april jl. gaat het daarbij niet om het versleutelen van de kosten van de Staat voor de maatregelen in de transporttarieven van GTS. Dit verhoudt zich naar het oordeel van EZK niet tot het uitgangspunt in de Gaswet op grond waarvan GTS in zijn tarieven alleen kosten mag opnemen die zijn gemaakt ten behoeve van het uitvoeren van aan GTS opgedragen wettelijke taken.

EZK is voornemen een wettelijke grondslag te creëren voor het opleggen van een heffing op geboekte capaciteit voor transport via het landelijk gastransportnet van GTS (bovenop - maar niet in - de tarieven voor gastransport). Op die manier worden de kosten gesocialiseerd onder de gebruikers die profiteren van de vulling van de gasopslagen (leveringszekerheid), inclusief de gebruikers in het buitenland. Deze heffing zal zodanig worden uitgewerkt dat de financiering een vorm van voorfinanciering is en de uiteindelijke kosten door de gebruikers van het gastransportnet worden opgebracht.

Juridische vragen

7. Hoe ziet EZK de juridische vormgeving van de opties die er nu liggen? Hoe komt de tenderregeling eruit te zien en waar wordt deze / is deze verankerd?

Antwoord: EZK voorziet thans een drieledige vormgeving:

- *Een subsidieregeling op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kaderwet EZK en LNV subsidies;*
- *Het aanwijzen van EBN als partij belast met het vullen van het resterende deel van de opslag Bergermeer benodigd voor het behalen van een vulgraad van 70% voor Bergermeer op grond van artikel 82, derde lid, van de Mijnbouwwet en het verstrekken van financiering voor het uitvoeren van deze taak op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kaderwet EZK en LNV subsidies;*
- *Wijziging van de Gaswet ten behoeve van het creëren van een wettelijke grondslag voor het opleggen van een heffing op het op geboekte capaciteit voor transport via het landelijk gastransportnet van GTS ten behoeve van socialiseren van de voor uitvoering van deze maatregelen te maken kosten op gebruikers die profiteren van het vullen van de opslagen, inclusief gebruikers in het buitenland.*

De tenderregeling zal (naar alle waarschijnlijkheid) de vorm krijgen van een wijziging van de Regeling nationale EZK subsidies (RNES). De regeling wordt als nieuw hoofdstuk in de RNES gevoegd. De tenderregeling wordt gedurende een beperkte periode opengesteld. In die periode kunnen partijen een aanvraag indienen waarin zij kort gezegd aangeven hoeveel volume zij, met gebruikmaking van de met deze regeling geboden garantie voor de DA winterspread, bereid zijn op te slaan tegen welke incentive premie. De aanvragen worden vervolgens na sluiting van de openstelling beoordeeld en gerangschikt, op basis van het aantal punten dat aan de aanvragen wordt toegekend. Punten worden daarbij verdeeld (onder voorbehoud: nog in bewerking) op basis van criteria als:

- *aangeboden hoeveelheid,*
- *verhouding geboden hoeveelheid en geboden incentive premie,*
- *kwaliteit van het gasopslagplan, en*
- *kwaliteit subsidieaanvrager en projectorganisatie.*

8. Hoe verhoudt subsidieregeling / beschikking tot subsidie zich tot bestaande contracten tussen partijen?

Antwoord: De subsidieregeling interfereert niet met de bestaande contracten tussen de opslagbeheerder en de capaciteitshouders. Dit geldt zowel voor het contract met Gazprom als de contracten met overige capaciteitshouders. De contracten voorzien in de mogelijkheid voor de opslagbeheerder om geboekte, maar niet benutte capaciteit op interruptible ter beschikking te stellen aan andere partijen.

9. Op basis van welke criteria wordt bepaald welk bod wel / niet geaccepteerd gaat worden door overheid?

Antwoord: In de subsidieregeling worden gronden opgenomen voor afwijzing van de aanvraag. Deze gronden zijn nog in bewerking maar omvatten o.a. het niet voldoen de voorschriften van de regeling en het niet behalen van een x aantal punten op basis van de rangschikkingscriteria. Ook valt een aanvraag af op het moment dat het subsidieplafond dat in de regeling wordt gesteld op de incentive premies is bereikt.

10. Kan er een toelichting komen over ideeën EZK juridische verankering aanwijzing 1 partij?

Antwoord: Zoals in aangewezen in de kamerbrief van 22 april 2022 is ervoor gekozen om deze taak voor de winter 2022/23 te beleggen bij Energie Beheer Nederland (EBN). Voor het beleggen van de taak van het vullen van de gasopslag Bergermeer tot ca. 70% kan gebruik worden gemaakt van de grondslag die artikel 82, derde lid, van de Mijnbouwwet biedt om EBN toe te staan om andere activiteiten te verrichten dan activiteiten ter uitvoering van haar wettelijke taak. Dit vergt voor dus geen aanpassing van wetgeving.

In het toezicht op de naleving van deze bepaling van de Mijnbouwwet is voorzien door de aanwijzing van het Staatstoezicht op de Mijnen.

Indien ook voor na de winter 2022/23 wordt gekozen voor het vullen van opslagen door een aangewezen partij (al dan niet als back up voor andere maatregelen) zal worden bezien of:

- *de aanwijzing van EBN wordt voortgezet;*
- *het wenselijk is de grondslag voor de aanwijzing te herzien (uitbreiding van de wettelijke taak van EBN op grond van artikel 82, eerste of tweede lid, van de Mijnbouwwet, wijziging van de Gaswet of een ander wet), en*
- *het wenselijk is om het toezicht op de naleving op een andere wijze in te regelen (en daar ACM een rol bij te geven).*

11. Hoe verhoudt het vullen door één partij van de capaciteit Gazprom zich tot het recht op capaciteit dat Gazprom heeft? Komt er een grondslag voor vullen niet gebruikte capaciteit op interruptible basis?

Antwoord: Deze grondslag is reeds vervat in het contract dat de opslagbeheerder (TAQA) met Gazprom heeft gesloten.

Bijlage: Lijst met vragen ontvangen van ACM

5.1.2.e (7 april jl.):

In algemene zin: hoe ziet EZK de juridische vormgeving van de opties die er nu liggen? En meer specifiek:

1. Hoe komt de tenderregeling eruit te zien en waar wordt deze / is deze verankerd? (misschien dat de veiling zelf binnen een bestaand kader kan? Ik ben daar nog niet zo bekend mee).
2. Hoe verhoudt subsidieregeling / beschikking tot subsidie zich tot bestaande contracten tussen partijen?
3. Op basis van welke criteria wordt bepaald welk bod wel / niet geaccepteerd gaat worden door overheid (in verband met voorkomen willekeur)?
4. Kan er een toelichting komen over ideeën EZK juridische verankering aanwijzing 1 partij? Het lijkt me dat hiervoor een wettelijke grondslag moet worden opgenomen. Wordt dit in de Gaswet geregeld? Zo ja, komt er dan een wetsvoorstel die op basis van spoedtraject behandeld moet worden? Krijgt deze partij wettelijke taken? Wordt er ook nagedacht over een rol voor ACM bij aanwijzen van 1 partij die moet gaan vullen (bv handhaving / toezicht)?
5. Hoe verhoudt vullen door 1 partij van de capaciteit Gazprom zich tot het recht op capaciteit dat Gazprom heeft? Komt er een grondslag voor vullen niet gebruikte capaciteit op interruptible basis?

5.1.2.e (11 april jl.):

6. Of de subsidieregeling inclusief boeteclausule voldoende waarborgen bevat zodanig dat de opslag daadwerkelijk gevuld gaat worden en leveringszekerheid voor komende winter is gegarandeerd?
7. hoe de kosten in toom worden gehouden als gebruikers zelf een premie bovenop de spread mogen bieden, een vorm van een begrenzing lijkt hier vanuit perspectief van de afnemers van belang?
8. Ook is het van belang dat er voldoende waarborgen komen dat de aangewezen partij het "Gazprom deel" daadwerkelijk kan vullen, zonder dat Gazprom dit effectief kan tegenwerken.
9. Meer inzicht wordt verschaft over de afweging waarom voor deze invulling is gekozen. Waren er nog andere oplossingen in beeld en op welke wijze hebben denkbare criteria als garanties, marktverstoring en kosten een rol gespeeld?

5.1.2.e (12 april jl.):

10. Subsidieregeling inclusief boeteregeling voldoende waarborgen bevat dat de opslag daadwerkelijk en snel genoeg gevuld gaat worden en leveringszekerheid voor komende winter ook is gegarandeerd.
11. Zou het niet goed zijn als er een alternatieve mogelijkheid wordt uitgewerkt voor het geval de subsidieregeling onvoldoende effectief is
12. Hoe de kosten beheerst worden als gebruikers zelf een premie boven op de spread mogen bieden? Een vorm van een begrenzing lijkt hier vanuit perspectief van de afnemers van belang.
13. Ook is het van belang dat er voldoende waarborgen komen dat de aangewezen partij het "Gazprom deel" daadwerkelijk kan vullen, zonder dat Gazprom dit effectief kan tegenwerken. Hoe zien jullie dat voor je?
14. Welke partij gaat de netkosten van de maatregel in rekening brengen verzorgen, op welke wijze kan dit in de wet- of regelgeving worden opgenomen en hoe kan eventuele vorm van terugwerkende kracht vormgegeven worden.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zaterdag 30 april 2022 10:52
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Rapportage Subsidie Bergermeer
Bijlagen: 29-04 Subsidieregeling vullen Bergermeer.docx

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e
 Bijgaand een update m.b.t. de subsidieregeling Bergermeer.

Planning

Taken verdeeld onder WJZ: 5.1.2.e, Beleid: 5.1.2.e, RVO: 5.1.2.e en TAQA: 5.1.2.e (oa check met doelgroep en informatieve Engelse vertaling). 5.1.2.e coördineert nota's bwp. Kyos/5.1.2.e MinFin en FEZ/5.1.2.e ook aangehaakt.

TOP/5.1.2.e geïnformeerd. Ik stuur 5.1.2.e ook een update.

Bijgaand de meest recente versie van de concept subsidieregeling waar EZK, RVO, TAQA en Kyos commentaar op kunnen geven. Nog veel vragen, kunnen 5.1.2.e van Kyos en 5.1.2.e van TAQA ons mee helpen.

Deze week is 5.1.2.e met vakantie, zij wordt vervangen door 5.1.2.e Collega's MinFin ook met vakantie. Spannend of het lukt om vrijdag 6 mei een concept te hebben tbv formele toetsen en voorleggen van concept aan de doelgroep voor feedback. Internetconsultatie zal niet plaatsvinden tbv snelheid.

vr 13 mei publicatie Staatscourant

vr 20 mei tender

vr 1 juli deadline start vullen

RVO

Goede samenwerking met RVO, zij hebben handige input voor de praktische werkbaarheid.

Bezig met opdracht aan RVO. Ik zal 5.1.2.e een concept mail sturen waarmee hij RVO opdracht kan geven, zodat zij vast aan de slag kunnen. Daarna volgt uiteraard de formele opdracht middels veegbrief.

Doelgroep

Er zijn ca 30 partijen die een SSA-overeenkomst hebben met TAQA, waarvan 5.1.1.e reeds capaciteitshouder. De overige 5.1.1.e kunnen tezamen nog 5.1.1.c boeken bij TAQA.

Deze marktpartijen zullen niet inhoudelijk door RVO worden beoordeeld. Als zij een overeenkomst hebben met TAQA, gaan wij er als Rijk van uit dat zij een solide partij zijn, die zijn verplichtingen nakomt. RVO checkt dus alleen binair of de subsidie-aanvrager een ovk heeft met TAQA/Gasopslag Bergermeer. Voor de beschikbare 5.1.1.c komen deze 5.1.1.e partijen in aanmerking in volgorde van het premiebedrag wat zij in rekening brengen.

Gazprom

Een tak van Gazprom (Germania Marketing & Trading) in Londen, komt ook in aanmerking voor subsidie voor het 5.1.1.c deel. Wellicht dat zij zich ook aanmelden voor subsidie. WJZ zoekt nog uit of zij uitgesloten moeten worden obv EU-sanctiepakket. Anders kan het merkwaardig overkomen in de beeldvorming dat NL subsidie geeft aan Gazprom.

Uitbetaling subsidie

De lijn mbt uitbetaling van de subsidie waar we aan denken is in 2 tranches (na check door TAQA of de partij aan eis heeft voldaan)

1. In nov 2022 90% van definitieve berekening, na voldoen aan vulverplichting;
2. In feb 2023 10%, na voldoen aan 38% vulling op 1 feb, zo niet: hele subsidie terugvorderen.

Nb. Mocht het gas komende winter zo onbetaalbaar worden bijv agv roebeldecreet, dan kan obv EU-noodsituatie de vulverplichting van 38% op 1 feb vervallen en kan verder geleege worden voor 1 feb.

Het subsidiebedrag bestaat uit verschillende componenten, waaronder variabele en vaste kosten per MWh. De vaste kosten bedragen oa een premie die financieringskosten moet dekken. Projectteam is van mening dat er een maximum op dit bedrag zal moeten gesteld. Bij een transparant maximumbedrag zullen echter alle capaciteitshouders op het maximum gaan indienen.

Risico's

We hebben 4 risico's geïdentificeerd die we evt kunnen ondervangen in de subsidieregeling of middels EBN:

1. partijen gaan niet inschrijven: weten we 20 mei > EBN vult de leemte;
2. partijen gaan wel inschrijven, maar niet vullen: weten we begin juli > EBN vult de leemte;
3. partijen gaan wel inschrijven en vullen, maar begin feb alles leeg > eis opnemen dat op 1 feb 38% (van de hoeveelheid die partij X er op 1 nov heeft opgeslagen) nog in opslag moet zitten, en laatste uitbetaling pas in feb 2023;
4. bij opnemen maximum premie gaan alle partijen maximum premie indienen, is duur en geen ranking meer mogelijk > nog uitwerken.

Ik hou jullie op de hoogte.

Voor nu fijn weekend en voor ^{5.1.2.e} fijne vakantie!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

1^e etage B Noord

.....
DG Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 06 ^{5.1.2.e}

[@minezk.nl](mailto:minezk.nl)

www.rijksoverheid.nl/ezk